

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”

<https://www.facebook.com/profile.php?id=161037521061610>

“Equality and Justice”

स्वतंत्रता, समानता, भाईचारा

PATIALA

On line paper

28 ਜੂਨ 2025 ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ “ਰੋਜ਼ਾਨਾ” ਸਾਲ ਚੌਥਾ

w.e.f. 15 August 2022

ਪਟਿਆਲਾ

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ- ਇੰਜੀ. ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚੁੰਬਰ | whatsapp. 91-94636-01616 | email. hardipchumber57@gmail.com | ਸਹਿ ਸੰਪਾਦਕ- ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਸ਼ਾ ਕੁਮਾਰੀ, ਡਾ. ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ

ਅੰਬੇਡਕਰਵਾਦ ਸਮਾਨਤਾ ਅਧਾਰਿਤ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ਅਸਮਾਨਤਾ ਅਧਾਰਿਤ ਵਿਵਸਥਾ, ਸਮਾਨਤਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਹੀ ਸਾਰੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਹੈ

(Google pay- 91-9780634849) HARDIP SINGH STATE BANK OF INDIA ACCT NO-10566643658 . IFSC- SBIN0050773

ਸਿਧਾਰਥ ਗੌਤਮ ਬੁੱਧ ਦੇ ਧਮ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਸਭ ਲਈ ਸੁੱਖ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਮਾਰਗ ਦੀਆਂ ਔਕੜਾਂ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ -ਸਿਧਾਰਥ ਗੌਤਮ ਬੁੱਧ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਇਹ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਸਮੁੱਚੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਸੁੱਖ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਮਾਰਗ ਰਾਹ ਸਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਮੁੱਢਲੇ ਪੰਜ ‘ਪੰਚਸ਼ੀਲ’ ਸਿਧਾਂਤ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਕੇ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ‘ਮਨ ਦੀ ਸਮਾਧੀ’ ਲੱਗ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ:

1. **ਆਹਿੰਸਾ**- ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾਂ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ, ਹਰ ਇਕ ਜੀਵਨ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ
2. **ਚੋਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ**- ਦੂਸਰਿਆਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨਾ
3. **ਵਿਬਚਾਰ ਨਾਂ ਕਰਨਾ**- ਕੋਈ ਜਿਨਸੀ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧ ਨਾਂ ਕਰਨਾ
4. **ਬੂਠ ਨਹੀਂ ਬੋਲਣਾ**- ਆਪਣੇ ਆਚਾਰ, ਵਿਚਾਰ, ਵਿਵਹਾਰ ਵਿੱਚ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਬਣੇ ਰਹਿਣਾ
5. **ਨਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ**- ਕੋਈ ਨਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ, ਮਨ ਦਾ ਦਸ਼ਾ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਗਾੜ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰੀ, ਮਨ ਸੁੱਖ ਰਖਣਾ ਅਤੇ ਸਾਫ਼ ਮਨ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ

ਆਮ ਘਰ-ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਨੀਟ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 27 ਜੂਨ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ‘ਚ ਪੜ੍ਹਦੇ ਆਮ ਘਰ-ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਨੀਟ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਲੌਜਿਸਟਿਕਲ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਭਰਪੂਰ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਇੱਥੇ ਮਿਊਂਸਪਲ ਭਵਨ ਵਿਖੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਤੋਂ ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਸੇਢੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਜੇਈਈ ਐਡਵਾਂਸਡ ਅਤੇ ਨੀਟ ਦੇਵੇਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫ਼ਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਬਾਰੇ ਬਣੀਆਂ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਦਿਨੋ-ਦਿਨ ਬਦਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ

ਅਤਿ ਆਧੁਨਿਕ ਸਹੂਲਤਾਂ ਲੈਸ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਮੁਹਾਂਦਰਾ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸੇਲਜ਼ਮੈਨ ਦੀ ਧੀ ਤਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਅੱਗੇ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਖਰਚਾ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕ ਸਕਦਾ ਸੀ ਪਰ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ‘ਚ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਆਲਾ ਦਰਜੇ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੇ ਉਸਦੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਨੂੰ ਹਕੀਕਤ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਕੇ ਦਿਖਾਇਆ। ਤਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕੋਚਿੰਗ ਤੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਪਠਾਨਕੋਟ ਤੋਂ ਕਾਮਿਨੀ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ

ਪਾਸ ਕਰਨ ਕਾਬਲ ਬਣਨ ‘ਚ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ। ਕਾਮਿਨੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਇੱਕ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਈ ਹੈ ਪਰ ਅੱਜ ਉਸਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ।

ਲੁਧਿਆਣਾ ਤੋਂ ਅਨੀਸ਼ਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕੋਚਿੰਗ ਦੇ ਇਹ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ ਦੋ ਵਕਤ ਦੀ ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਦੁਕਾਨ ‘ਤੇ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣ ਅਤੇ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਆਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਤਹਿ ਦਿਲੋਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਜੈਨਾ ਪਾਹਵਾ ਨੇ ਮਿਆਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਉਸਨੇ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਐਮਬੀਬੀਐਸ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਦਖਲ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ।

ਪੱਟੀ ਤੋਂ ਸਿਮਰਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਸਕੂਲ ਆਫ਼ ਐਮੀਨੈਂਸ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਜੋ ਸੂਬੇ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ‘ਚ ਮੋਹਰੀ ਬਣ ਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਆਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਖੁਸ਼ਕਿਸਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹਰ ਸੰਭਵ ਸਹਾਇਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਪਿਛਲੇ ਬਿਆਨ ਦੇਖ ਕੇ ਬਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ‘ਇਹ ਪਬਲਿਕ ਹੈ, ਸਭ ਜਾਣਦੀ ਹੈ’

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਬਾਦਲ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੇ ਕਈ ਨੇਤਾ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਬਿਆਨਾਂ ਤੇ ਪਿੱਛੇ ਕਿਉਂ ਹਟੇ

ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਮਜੀਠੀਆ ਦੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਾਲੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਵੱਲੋਂ ਛਾਪੇਮਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਬਿਕਰਮ ਮਜੀਠੀਆ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ ਨੂੰ ਅਮਦਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੋਹਾਲੀ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ 7 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਰਿਮਾਂਡ ਉੱਤੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਕਾਂਗਰਸ ਭਾਜਪਾ ਅਕਾਲੀਦਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਲਗਾਤਾਰ ਮੀਡੀਆ ਵਿੱਚ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਚਰਚਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ ਖਾਸ ਕਰ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ। ਸਾਬਕਾ

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ ਦਾ ਵਿਧਾਨਸਭਾ ਵਿੱਚ ਬਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ ਦੇ ਨਸ਼ਾ ਤਸ਼ਕਰਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਬਾਰੇ ਦਿੱਤਾ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਸ. ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ ਦਾ ਪੁਰਾਣਾ ਬਿਆਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਬਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ ਦੇ ਨਸ਼ਾ ਤਸ਼ਕਰਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਹਨ। ਅੱਜ ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੇ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾ ਤਾਂ ਉਹ ਸਮਝ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਉਹ ਜੋ ਵੀ ਕਹਿਣਗੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਹਰ ਗੱਲ ਸੱਚ ਮੰਨ ਲੈਣਗੇ, ਜਾ ਉਹ ਜੋ ਉਹ ਆਪ ਪਹਿਲਾ ਕਿਹਾ ਕਰਦੇ ਸੀ ਉਹ ਸਭ ਭੁੱਲ ਗਏ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਗੱਲ ਦਾ

ਧਿਆਨ ਰੱਖਕੇ ਹੀ ਬੋਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਥੱਲੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਜਿੰਨੀ ਵੀ ਥੋੜੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਮੀਨ ਬਚਦੀ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਖਿਸਕ ਜਾਣ ਨੂੰ ਵੀ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਲਗੇਗਾ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਚਲੇਗਾ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਇਸ ਕਾਰਨ ਇਹ ਗੱਲ ਕਹੀ ਸੀ, ਹੁਣ ਮੈਂ ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਹ ਗੱਲ ਕਹੀ ਹੈ, ‘ਇਹ ਪਬਲਿਕ ਹੈ, ਸਭ ਜਾਣਦੀ ਹੈ’।

ਕਾਂਗਰਸੀ ਅਕਾਲੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੋਕ ਭਾਜਪਾ ਜਾ ਆਪ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਕਿਹਾ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਪਾਲਾ ਬਦਲ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਕਰਦੇ ਕਈ ਨੇਤਾ ਦੇਖੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਲਈ ਰਾਜਨੀਤੀ ਸਾਇਦ ਜਨਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ, ਕ੍ਰਿਕਟ ਦਾ ਆਈਪੀਐਲ ਖੇਡ ਹੈ, ਅਮ ਗਲ ਹੈ।

ਕਿਸੇ ਟੀਮ ਵਿੱਚ ਸਾਮਲ ਹੋ ਕੇ ਵਿਰੋਧੀ ਟੀਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਬੈਟਿੰਗ ਅਤੇ ਬੌਲਿੰਗ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨਤਾਵਾਦ ਅਤੇ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਦ ਵਿੱਚ ਸੰਘਰਸ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਰਹੇਗਾ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਰਹੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਲਟ ਅਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਪਾੜੇ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਮੀਰ ਹੋਰ ਅਮੀਰ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਗਰੀਬ ਹੋਰ ਗਰੀਬ। ਇਹ ਦਲਾਂ ਦਾ ਮਕਸਦ ਬਹੁਜਨ ਅੰਦੋਲਨ ਦੀ ਤਰਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ, ਗੁਰੂਆਂ, ਭਗਤਾਂ, ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਮਾਨਵ ਸਮਾਨਤਾਵਾਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਲਈ ਹੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੇ ਆਈਪੀਐਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਮੁੱਲ ਦੇਖਦੇ ਕੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈ ਕੇ ਕਿਸੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਾਮਲ ਹੋਣਾ ਅਮ ਗਲ ਹੈ।

ਆਖਰੀ ਸਾਹ ਤੱਕ ਗਵਾਲੀਅਰ ਕੋਰਟ ‘ਚ ਮੂਰਤੀ ਸਥਾਪਤ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਲੜਾਂਗਾ, ਅਸੀਂ ਕਦੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ ਮੈਂਦਰ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਫੇਰ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 27 ਜੂਨ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

“ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਆਖਰੀ ਸਾਹ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਸਥਾਪਤ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਲੜਾਂਗਾ,” ਵਿਸ਼ਵਜੀਤ ਰਟੋਨੀਆ ਨੇ ਸ਼ਾਂਤ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ। “ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਬਿਹਤਰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇਣ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਸਾਡੇ ਮਸੀਹਾ ਹਨ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ

ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ।” ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਕੀਲ ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੀ 10 ਫੁੱਟ ਉੱਚੀ ਗ੍ਰੇਫਾਈਟ ਮੂਰਤੀ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਜੋ 14 ਮਈ ਨੂੰ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਗਵਾਲੀਅਰ ਬੈਂਚ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਉੱਚ ਜਾਤੀ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਮੂਹ

ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਬਾਹਰਵਾਰ ਇੱਕ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਧੂੜ ਇਕੱਠੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। “ਅਸੀਂ ਕਦੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ ਮੈਂਦਰ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ,” ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਕੀਲ ਧਰਮਿੰਦਰ ਕੁਸ਼ਵਾਹ ਨੇ ਕਿਹਾ। “ਫਿਰ ਉੱਚ ਜਾਤੀਆਂ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਿਉਂ ਕਰ ਰਹੀਆਂ

ਹਨ? ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਦੇਵਤਾ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮੰਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਜਾਂ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਸੀ।”

ਪੰਜਾਬ: ਮਜੀਠੀਆ ਕੇਸ- ਸਾਬਕਾ ਡੀਜੀਪੀ ਸਿਧਾਰਥ ਚਟੋਪਾਧਿਆਏ ਨੇ ਕਰਵਾਏ ਬਿਆਨ ਦਰਜ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਵਧਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਬਕਾ ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ. ਸਿਧਾਰਥ ਚਟੋਪਾਧਿਆਏ ਨੇ ਮਜੀਠੀਆ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਵਿਖੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਵਾਏ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਮਜੀਠੀਆ ਵਿਰੁੱਧ ਡਰੱਗ ਕੇਸ ਦਰਜ ਹੋਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਚਟੋਪਾਧਿਆਏ ਪੰਜਾਬ ਦੇ

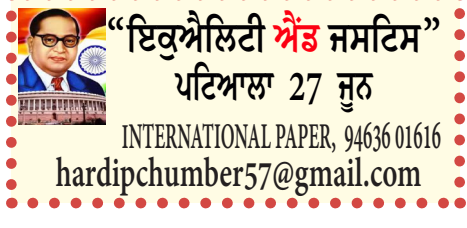

ਡੀਜੀਪੀ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਵਿਖੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਵਾਏ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਮਜੀਠੀਆ ਵਿਰੁੱਧ ਡਰੱਗ ਕੇਸ ਦਰਜ ਹੋਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਚਟੋਪਾਧਿਆਏ ਪੰਜਾਬ ਦੇ

ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਵੱਲੋਂ ਮਜੀਠੀਆ ਨੂੰ 540 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਡਰੱਗ ਮਨੀ ਕੇਸ ਵਿਚ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਮਗਰੋਂ ਬਿਕਰਮ ਮਜੀਠੀਆ ਨੂੰ ਬੀਤੇ ਕੱਲ੍ਹ ਸਖ਼ਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹੇਠ ਮੋਹਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ 12 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਰਿਮਾਂਡ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਜੀਠੀਆ ਨੂੰ 7 ਦਿਨ ਦੇ ਰਿਮਾਂਡ ‘ਤੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਅਗਲੀ ਸੁਣਵਾਈ 2 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਹੋਵੇਗੀ।

ਸੀਵਰੇਜ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਨਿਕਾਸੀ ਲਈ ਪਾਈਪ ਲਾਈਨ ਪਾਉਣ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਅੱਜ- ਡਾ ਵਿਜੈ ਸਿੰਗਲਾ

ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਰਵਜੇਤ ਸਿੰਘ ਰੱਖਣਗੇ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ, ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 44 ਕਰੋੜ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਹੋਈ ਸੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ,,,

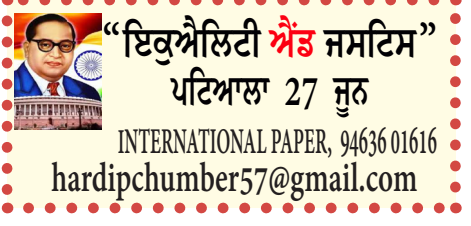
ਮਾਨਸਾ, 27 ਜੂਨ (ਅਤਮਾ ਸਿੰਘ ਪਮਾਰ)- ਮਾਨਸਾ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਸੀਵਰੇਜ ਅਤੇ ਬਾਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੌਸਮ ‘ਚ ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਨਿਕਾਸੀ ਲਈ ਪਾਈਪ ਲਾਈਨ ਪਾਉਣ ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰ 44 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੰਮ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ 28 ਜੂਨ ਨੂੰ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਿਭਾਗ ਡਾ. ਰਵਜੇਤ ਸਿੰਘ ਕਰਨਗੇ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਵਿਧਾਇਕ ਮਾਨਸਾ ਡਾ. ਵਿਜੈ ਸਿੰਗਲਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ 28 ਜੂਨ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।ਸੀਵਰੇਜ ਟਰੀਟਮੈਂਟ ਪਲਾਂਟ ਤੋਂ ਸੀਵਰੇਜ ਦਾ ਟ੍ਰੀਟਡ ਪਾਣੀ ਵੱਡੀ ਪਾਈਪ ਲਾਈਨ ਪਾ ਕੇ ਸਹਾਰਨਾ ਚੋਅ ‘ਚ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਿੰਗਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ

ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਇਹ ਪਾਈਪ ਲਾਈਨ ਪਾਉਣ ਲਈ 44 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਨਸਾ ਅੰਦਰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਨਿਕਾਸੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਥਾਂ ਥਾਂ ‘ਤੇ ਪਾਣੀ ਖੜ੍ਹਨ ਦੀਆਂ ਸਿਕਾਇਤਾਂ ਸਹਿਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਮਿਲ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬੇ ਅੰਦਰ ਲੰਬਾ ਸਮਾਂ ਰਾਜ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਪਾਸੇ ਕਦੇ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ, ਪਰ ਆਪ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮਾਨਸਾ ਦੀ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਲੈਂਦਿਆਂ ਮਾਨਸਾ ਅਤੇ ਸਹਾਰਨਾ ਡਰੇਨ ‘ਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਨਿਕਾਸੀ ਲਈ ਪਾਈਪ ਲਾਈਨ ਪਾਉਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ

ਆਪਣੇ ਕੀਤੇ ਵਾਅਦੇ ਲਈ ਸੰਜੀਦਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਪਾਈਪ ਲਾਈਨ ਪਾਉਣ ਨਾਲ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਸੀਵਰੇਜ ਅਤੇ ਮੀਂਹ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋਣ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਬਣੀ ਸੀ ਉਸ ਦਾ ਮੁਕੰਮਲ ਤੌਰ ਤੇ ਹੱਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਕੰਮ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਮੁਕੰਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਰਵਜੇਤ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਇਸ ਦੇ ਉਦਘਾਟਨ ਉਪਰੰਤ ਪਾਈਪ ਲਾਈਨ ਦਾ ਕੰਮ ਤੁਰੰਤ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਆਪ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਭੁੱਚਰ,, ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ ਨੀਨੂ, ਟਰੱਕ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਿੰਪੀ ਮਾਨਸ਼ਾਹੀਆ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਪੰਜਾਬ ਵਾਟਰ ਰਿਸੋਰਸ ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਮਨ ਮਿੱਤਲ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਆਗੂ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਪੀ.ਡੀ.ਏ ਨੇ ਪਿੰਡ ਦੁਲੱਦੀ ਵਿਖੇ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤੀ ਅਣ-ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਲੋਨੀ ਢਾਹੀ

ਨਾਭਾ/ਪਟਿਆਲਾ, 27 ਜੂਨ 2025 - ਪਟਿਆਲਾ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਅਥਾਰਿਟੀ (ਪੀ.ਡੀ.ਏ.), ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਵਿੰਗ ਨੇ ਪਿੰਡ ਦੁਲੱਦੀ ਤਹਿਸੀਲ ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1995 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤੀ ਅਣ-ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਲੋਨੀ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਨੂੰ ਢਾਹ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਪੀ.ਡੀ.ਏ. ਨੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪੀ.ਡੀ.ਏ., ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ

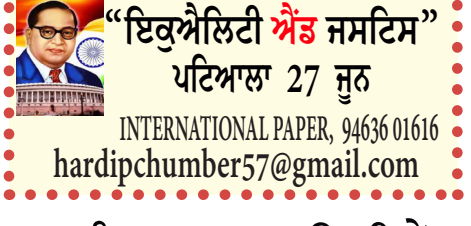
ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਣ-ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਲੋਨੀ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਤੇ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਤਾਂ ਜੋ ਆਮ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਵਿਕਸਤ ਹੋਈਆਂ ਕਲੋਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਅਹਿਮ ਪੁੰਜੀ ਨੂੰ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਪਟਿਆਲਾ ਜਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਹੇ ਗੈਰ-ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਮਨੀਸ਼ਾ ਰਾਣਾ ਅਤੇ ਵਧੀਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਜਸ਼ਨਦੀਪ ਕੌਰ ਗਿੱਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੀ.ਡੀ.ਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਟਿਆਲਾ ਵਾਸੀ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਲੋਨੀ ਵਿੱਚ ਮਕਾਨ/ਪਲਾਟ ਦੀ ਖਰੀਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਕਲੋਨੀ ਸਬੰਧੀ ਸਰਕਾਰ/ਪੀ.ਡੀ.ਏ. ਪਾਸੋਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਸਬੰਧੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਚੈਕ ਕਰ ਲੈਣ ਜਾਂ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਪੀ.ਡੀ.ਏ. ਦਫਤਰ ਜਾਣਕਾਰੀ

ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲੈਣ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਿੱਕਤ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇ।

ਮਨੀਸ਼ਾ ਰਾਣਾ ਅਤੇ ਜਸ਼ਨਦੀਪ ਕੌਰ ਗਿੱਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਕਲੋਨੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁੱਝ ਹੋਰ ਅਣ-ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਲੋਨਾਈਜ਼ਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਪੁਖਤਾ ਜਵਾਬ ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਵੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਪਾਪਰਾ ਐਕਟ 1995 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਵੀ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।

ASI ਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਮੈਂਬਰ ਖਿਲਾਫ 20,000 ਰੁਪਏ ਰਿਸ਼ਵਤ ਲੈਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਹੇਠ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ

ਪੰਜਾਬ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਵੱਲੋ ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰੀ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਰੀ ਮੁਹਿੰਮ ਦੌਰਾਨ ASI (ਐਲ.ਆਰ) ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਥਾਣਾ ਸਿਟੀ ਰਾਮਪੁਰਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡਾ ਅਤੇ ਰਾਜਦੀਪ ਸਿੰਘ ਮੈਂਬਰ ਪੰਚਾਇਤ, ਪਿੰਡ ਰਾਮਪੁਰਾ ਵੱਲੋਂ 20000 ਰੁਪਏ ਰਿਸ਼ਵਤ ਲੈਣ ਖਿਲਾਫ ਕ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ

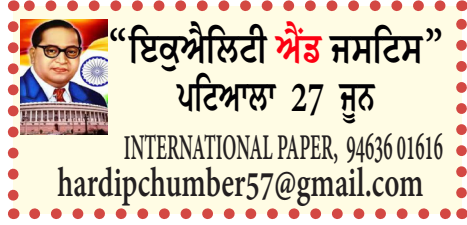

ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਹਿ ਮੁਲਜ਼ਮ ਰਾਜਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ।

ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਦੇ

ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਕਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਦੌਰਾਨ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਉਕਤ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਖਿਲਾਫ ਦਰਜ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਫਾਇਦਾ ਦੇਣ ਲਈ ਉਕਤ ਪੁਲਿਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਨੇ ਰਾਜਦੀਪ ਸਿੰਘ ਮੈਂਬਰ ਰਾਹੀਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਪਾਸੋਂ 40-50 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਅਤੇ 20,000

ਕੋਲਕਾਤਾ ਦੇ ਇੱਕ ਲਾਅ ਕਾਲਜ ਵਿਚ ਇੱਕ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸਾਬਕਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੱਲੋਂ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਥਿਤ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਜਬਰ-ਜਨਾਹ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਦੋ ਸੀਨੀਅਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਕਾਰੇ ਵਿਚ ਮੁੱਖ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇੱਕ ਪੁਲੀਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਪੁਲੀਸ ਵੱਲੋਂ ਤਿੰਨਾਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਕੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ

ਨੂੰ ਚਾਰ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਪੁਲੀਸ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੀੜਤ ਦਾ ਨਿਆਂਇਕ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਗੁਪਤ ਬਿਆਨ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵੀ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ।

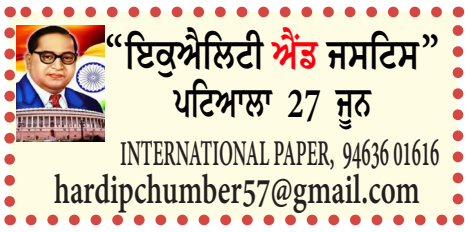
ਸਾਊਥ ਕਲਕੱਤਾ ਲਾਅ ਕਾਲਜ (South Calcutta Law College) ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਇਸ ਭਿਆਨਕ ਘਟਨਾ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਅਗਸਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ

ਆਰਜੀ ਕਰ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ (RG Kar Medical College) ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਇੰਟਰਨ ਨਾਲ ਬਲਾਤਕਾਰ ਅਤੇ ਕਤਲ ਦੀ ਘਟਨਾ ਦੀਆਂ ਭਿਆਨਕ ਯਾਦਾਂ ਨੂੰ ਤਾਜ਼ਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸਿਆਸੀ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਵੀ ਭਾਰੀ ਹਲਚਲ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ ਸੀ।

ਕਾਲਜ ਦੇ ਸੂਤਰਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੀ ਘਟਨਾ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੁਲਜ਼ਮ ਕਾਲਜ ਦਾ ਇੱਕ

ਸਾਬਕਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉਹ ਅਲੀਪੁਰ ਪੁਲੀਸ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਵਕੀਲ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਦੂਜੇ ਦੋਵੇਂ ਮੁਲਜ਼ਮ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਹੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹਨ ਅਤੇ ਪੀੜਤਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਹਨ।

ਮੁੱਖ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਹੈਂਡਲਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਿਆ ਕਿ ਉਹ ਕਾਲਜ ਦੀ ਤ੍ਰਿਣਮੂਲ ਕਾਂਗਰਸ ਛਾਤਰਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਇਕਾਈ ਦਾ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਟੀਐਮਸੀ ਦੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਦੱਖਣੀ ਕੋਲਕਾਤਾ ਵਿੰਗ ਦਾ ਜਥੇਬੰਦਕ ਸਕੱਤਰ ਹੈ। -ਪੀਟੀਆਈ

ਸਾਡੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਹਾਲੇ ਬਾਕੀ ਹੈ- ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ

ਇੰਜੀ. ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚੁੰਬਰ

ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ
ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ

1935 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 1937 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅੱਧੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਅਤੇ ਚਤੁਰਵਰਨ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ 7 ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਏ ਅਤੇ ਮੰਤਰੀ, ਵਿਧਾਇਕ ਬਣੇ ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਆਦਿ ਵੀ ਬਣਨ ਲੱਗੇ। ਹੁਣ ਸ਼ਾਸਨ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਭਾਰਤ ਚਤੁਰਵਰਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਗੁਲਾਮ ਮੰਨਦੇ ਸਨ। 1947 ਵਿੱਚ ਸੱਤਾ ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਵਰਗ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਉਹ ਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਕੁੱਝ ਲਾਭ ਹੋਇਆ ਜਿਹੇ ਜਿਹਾ ਲਾਭ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸ਼ਾਸਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਚਤੁਰਵਰਨ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਮੰਤਰੀ, ਵਿਧਾਇਕ, ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਵਰਗ ਨੂੰ ਬਣਦਾ ਹੱਕ ਦਿਵਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਕੁੱਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।

ਗੋਲਮੇਜ਼ ਕਾਨਫਰੰਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 9, 10, 11 ਅਗਸਤ 1930 ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਨਾਗਪੁਰ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰ ਪੱਧਰ ਦਾ ਅਛੂਤ ਸਮੇਲਨ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਲੰਡਨ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਗੋਲਮੇਜ਼ ਕਾਨਫਰੰਸ ਲਈ ਅਛੂਤਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਦੀਆਂ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਸਨ ਜਿੱਥੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਰੂਪਰੇਖਾ ‘ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਬਾਅਦ ਜੇ ਵੀ ਸਮਾਜਿਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਰਤਰਾ ਹੋਣ

ਵਾਲੀ ਸੀ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇ 20 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਾਰਨਿੰਗ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਪੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕੜੀ ਜੋੜਨ ਲਈ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਦੇ ਲੇਖ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ
(ਕਲ੍ਹ ਦੇ ਲੇਖ ਦਾ ਬਾਕੀ ਭਾਗ)

31. ਸੱਜਣੇ, ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹਨ ਕਿ ਮੈਂ ਸੋਚਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਨਾਫ਼ਰਮਾਨੀ ਅੰਦੋਲਨ ਦਾ ਸਮਰਥਨ

(ਕਲ੍ਹ ਦੇ ਲੇਖ ਦਾ ਬਾਕੀ ਭਾਗ)

ਮਦਰਾਸ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਸੀ ਦੇ ਤਿਨੇਵੱਲੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਪੁਰਾੜਾ ਵੰਨਾ ਨਾਮਕ ਨੇਤਰਹੀਣ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਵਰਗ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ‘ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿਨ ਵੇਲੇ ਬਾਹਰ ਆਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਦੇਖਣ ਨਾਲ ਹੀ ਮਨੁੱਖ ਕ੍ਰਿਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਚਕਿਸਮਤ ਲੋਕ ਰਾਤਰੀ ਜੀਵਨ ਜਿਊਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹਨ। ਉਹ ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਗੁਫ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਵੇਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਕੜਬੱਘੇ ਅਤੇ ਬਿੱਜ ਵਾਂਗ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।’

ਨੇੜਲੇ ਅਤੇ ਅੰਨ੍ਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹੜੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਕਿਵੇਂ ਬਤੀਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ? ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿਰਫ਼ ਦੇਖਣ ਜਾਂ ਨੇੜਤਾ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਤਾਂ ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਉਹ ਭੀਖ ਮੰਗਣ ਅਤੇ ਕੁੱਤੇ ਦਾ ਮਾਸ ਖਾਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ? ਯਕੀਨਨ ਕੋਈ ਵੀ ਸੱਭਿਅਤਾ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜ਼ਾਲਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਬਹੁਤ ਦੁੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਨੇੜਲੇ ਅਤੇ ਅੰਨ੍ਹੇ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਇੰਨੇ ਘੱਟ ਹਨ। ਪਰ ਕੀ ਇਹ ਪੰਜ ਕਰੋੜ ਅਛੂਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੱਭਿਅਤਾ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ?

ਅਛੂਤ ਆਪਣੇ ਦੁੱਖ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਬਚ ਸਕਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਛੁਹਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਾਂਗ ਘੁੰਮ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਜਿਸ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਉਹ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਦੇ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਉਹ ਉੱਥੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਝੂਠੀ ਪਛਾਣ ਨਹੀਂ ਧਾਰਨ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਜੇ ਉਹ ਪਿੰਡ ਛੱਡ ਕੇ ਸ਼ਹਿਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਛੂਤ-ਛਾਤ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ ਘੁੰਮਣ-ਫਿਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਉਹ

ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਗੋਲਮੇਜ਼ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਨ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਕੇ ਮੌਕੇ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾਅ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਨੂੰ ਢੁਕਵੀਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਸਿਰਫ਼ ਯੋਗ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ‘ਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਪੂਰਾ ਭਰੋਸਾ ਹੈ।”

VII. ਦਲਿਤ ਵਰਗਾਂ ਦਾ ਸੰਗਠਨ:

32. ਮੇਰੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦੇਸਤਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਦਲਿਤ ਵਰਗਾਂ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖ ਰਣਨੀਤੀ ਦਲਿਤ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਹਿੰਗੀ ਪਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਜਾਂ ਭਾਰਤੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਂਗਰਸ ਨਾਲ ਦੇਸਤ ਵਜੋਂ ਜੋੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਸਵਾਲ ‘ਤੇ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ‘ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਦਲਿਤ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਸੁਤੰਤਰ ਪਛਾਣ ਦੇਵਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਵੈ-ਸ਼ਾਸਨ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ ਵਜੋਂ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦਰਜਾ ਦੇਣ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਨੂੰ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਸਾਡੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਮੈਨੂੰ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਨਾਲ ਹੱਥ ਮਿਲਾਉਣ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਸਾਡੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਹੱਲ ਦੇ ਨੇੜੇ ਕਿਵੇਂ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਛੂਤ-ਛਾਤ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀ ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸੰਗਠਨ ਹੈ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਸਮੂਹ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਹੇਠ, ਇਸ ਸੰਗਠਨ ਨੇ ਛੂਤ-ਛਾਤ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਐਲਾਨਣ ਦਾ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। ਪਰ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀ ਕੀਤਾ? ਖਾਦੀ ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਹਰੇਕ ਮੈਂਬਰ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਵਾਲੀ ਸ਼ਰਤ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਹਰ ਮੈਂਬਰ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਵਾਲੀ ਸ਼ਰਤ ਵਿੱਚ ਖਾਦੀ ਦੀ ਬਜਾਏ ਛੂਤ-ਛਾਤ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਜੋੜਿਆ? ਅਜਿਹੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਵਾਲੀ ਸ਼ਰਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ

ਆਸਾਨ ਹੁੰਦਾ। ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਰਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਇਹ ਹੁੰਦੀ ਕਿ ਇੱਕ ਅਛੂਤ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨੌਕਰ ਜਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਸ਼ਰਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਛੂਤ-ਛਾਤ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀ ਯਤਨ ਕੀਤੇ? ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ, ਉਸਦੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭਾਵ, ਵਿੱਤੀ ਸਰੋਤ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਧਾਰਮਿਕਤਾ ਨੇ ਛੂਤ-ਛਾਤ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਪਰ ਪ੍ਰਯੋਗਾਤਮਕ ਉਪਾਅ ਨਹੀਂ ਅਪਣਾਏ। ਹਰ ਸਾਲ ਉਹ ਕਤਾਈਆਂ ਲਈ ਫੰਡ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਲਈ ਦੌਰੇ ‘ਤੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕੀ ਉਸਨੇ ਕਦੇ ਛੂਤ-ਛਾਤ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ‘ਖਾਸ ਯੁੱਧ’ ਛੇੜਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ? ਉਸਨੇ ਛੂਤ-ਛਾਤ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ‘ਤੇ ਚਰਖੇ ‘ਤੇ ਖਰਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦਾ ਸੌਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਵੀ ਖਰਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ? ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਹਿੰਦੂ ਅਤੇ ਮੁਸਲਿਮ ਏਕਤਾ ਲਈ ਤਿੰਨ ਹਫ਼ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਵਰਤ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਕੀ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਦੇ ਅਛੂਤਾਂ ਅਤੇ ਵੰਚਿਤਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਦਭਾਵਨਾ ਜਾਂ ਉਦਾਰਤਾ ਲਈ ਇੱਕ ਦਿਨ ਵੀ ਵਰਤ ਰੱਖਿਆ ਸੀ? ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਕੁਝ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ, ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਂਗਰਸ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਪਰ ਛੂਤ-ਛਾਤ ਦੇ ਦਾਗ ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੱਚੇ ਯਤਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਜਾਂ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਵਾਮੀ ਸ਼ਰਧਾਨੰਦ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਛੱਡਣੀ ਪਈ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਛੂਤ-ਛਾਤ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦਾ ਦਿਖਾਵਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ‘ਤੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕਾਂਗਰਸ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਤਿਆਂ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰੇ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਜਨਤਾ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ‘ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦਾ ਧਿਆਨ ਉੱਚ ਵਰਗ ਅਤੇ ਮੱਧ ਵਰਗ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ‘ਤੇ ਹੈ। ਵਪਾਰ ਸੰਬੰਧੀ ਇਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਵਪਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਭੁੱਲ ਗਏ ਹਨ। ਇੱਕ ਸੰਗਠਨ ਜੋ ਇੱਕ ਪੌਂਡ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਰੁਪਏ ਦੇ ਲਈ 16 ਪੈਸੇ ਦੀ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦਰ ਦਾ

ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਨਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਕਹਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਗੁਆਉਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਨਮਕ ਟੈਕਸ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਨਾ-ਫ਼ਰਮਾਨੀ ਅੰਦੋਲਨ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਮਖੌਟਾ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਨਮਕ ਟੈਕਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਵਿਸਫੋਟਕ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅੰਦੋਲਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਵਾਗਤਯੋਗ ਪਹਿਲੂ ਹੈ। ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਖੀਰ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਇਸਦੇ ਸੁਆਦ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਮਕ ਟੈਕਸ ਦੀ ਅਸਲ ਗੁਣਵੱਤਾ ਇਸ ਗੱਲ ‘ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿੰਨੀ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਬੋਝ ਨੂੰ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਲੱਭ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਪ੍ਰਜੀਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਘਟਾ ਦੇਵੇਗਾ ਪਰ ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰੇਗਾ। ਸਮਾਂ ਹੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੱਚ ਦੱਸੇਗਾ। ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾ ਸਮਾਂ ਆਵੇਗਾ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਤੁਰੰਤ ਅਮੀਰਾਂ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇਣਗੇ, ਜਨਤਾ ਦਾ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਟੱਲ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਗਰੀਬਾਂ ਅਤੇ ਜਨਤਾ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਦਲਿਤੀਨ ਅਤੇ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋਵੇਗੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅੰਦੋਲਨ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਇੱਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀ, ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਸਭ ਇੱਕ ਠੱਗੀ ਹਨ। ਇਹ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸੰਸਥਾ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਕੁਝ ਕੁ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਦਿਖਾਵਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ‘ਤੇ ਛੱਡ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਹ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਾਂਗਰਸ ਤੋਂ ਸਮਰਥਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਵਿਰੋਧੀ ਇਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਨਾਲ ਹੀ ਕਾਂਗਰਸ ਬਚਦੀ ਹੈ।

ਲੇਖ ਦਾ ਬਾਕੀ ਭਾਗ ਕਲ.....

ਸਭਿਅਤਾ ਜਾਂ ਘੋਰ ਅਸਭਿਅਤਾ

ਲੜੀ ਵਾਰ ਭਾਗ ਨੰਵਾਂ

(ਕਲ੍ਹ ਦੇ ਲੇਖ ਦਾ ਬਾਕੀ ਭਾਗ)

ਮਦਰਾਸ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਸੀ ਦੇ ਤਿਨੇਵੱਲੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਪੁਰਾੜਾ ਵੰਨਾ ਨਾਮਕ ਨੇਤਰਹੀਣ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਵਰਗ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ‘ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿਨ ਵੇਲੇ ਬਾਹਰ ਆਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਦੇਖਣ ਨਾਲ ਹੀ ਮਨੁੱਖ ਕ੍ਰਿਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਚਕਿਸਮਤ ਲੋਕ ਰਾਤਰੀ ਜੀਵਨ ਜਿਊਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹਨ। ਉਹ ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਗੁਫ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਵੇਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਕੜਬੱਘੇ ਅਤੇ ਬਿੱਜ ਵਾਂਗ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।’

ਨੇੜਲੇ ਅਤੇ ਅੰਨ੍ਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹੜੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਕਿਵੇਂ ਬਤੀਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ? ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿਰਫ਼ ਦੇਖਣ ਜਾਂ ਨੇੜਤਾ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਤਾਂ ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਉਹ ਭੀਖ ਮੰਗਣ ਅਤੇ ਕੁੱਤੇ ਦਾ ਮਾਸ ਖਾਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ? ਯਕੀਨਨ ਕੋਈ ਵੀ ਸੱਭਿਅਤਾ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜ਼ਾਲਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਬਹੁਤ ਦੁੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਨੇੜਲੇ ਅਤੇ ਅੰਨ੍ਹੇ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਇੰਨੇ ਘੱਟ ਹਨ। ਪਰ ਕੀ ਇਹ ਪੰਜ ਕਰੋੜ ਅਛੂਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੱਭਿਅਤਾ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ?

ਅਛੂਤ ਆਪਣੇ ਦੁੱਖ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਬਚ ਸਕਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਛੁਹਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਾਂਗ ਘੁੰਮ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਜਿਸ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਉਹ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਦੇ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਉਹ ਉੱਥੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਝੂਠੀ ਪਛਾਣ ਨਹੀਂ ਧਾਰਨ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਜੇ ਉਹ ਪਿੰਡ ਛੱਡ ਕੇ ਸ਼ਹਿਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਛੂਤ-ਛਾਤ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ ਘੁੰਮਣ-ਫਿਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਉਹ

ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਕਿੰਨੀ ਮਾੜੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਛਪੀ ਹੋਣ ਲਿਖੀ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਨਕਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਖ਼ਤਰੇ ਦਾ ਕੁਝ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲੱਗੇਗਾ:

ਰੂੜੀਵਾਦੀਆਂ ਦਾ ਪਾਗਲਪਨ’

‘ਅਛੂਤਾਂ’ ਪ੍ਰਤੀ ਕਥਿਤ ਬਰਬਰ ਵਿਵਹਾਰ: ਮਹਾਰ ਹੋਣ ਦਾ ਅਪਰਾਧ।

ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਤੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਕੇਸ਼ਵਜੀ ਰਣਛੋੜਜੀ ਵਾਘੇਲ ਨੇ ਬਹਿਸ਼ਕ੍ਰਿਤ ਹਿਤਕਾਰਣੀ ਸਭਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ:

ਬਾਪੁਰਾਓ ਲਕਸ਼ਮਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭਰਾ ਕੌਰਾਓ ਪਿਛਲੇ ਛੇ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਮਰਾਠਾ ਜਾਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦੱਖਣ ਦੇ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਦੇ-ਜੁਲਦੇ ਸਨ। ਕੌਰਾਓ ਦੇ ਦੋ ਪੁੱਤਰ, ਦਾਮੂ ਅਤੇ ਲਕਸ਼ਮਣ, ਮਰਾਠਿਆਂ ਦੇ ਭਜਨ ਮੰਡਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦੇ ਸਨ। ਪਰ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਮਰਾਠਿਆਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਭਰਾ, ਦਾਮੂ ਅਤੇ ਲਕਸ਼ਮਣ, ਮਹਾਰ ਜਾਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ, ਸੂਰਤ ਅਤੇ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ

ਵਿਚਕਾਰ ਚੱਲਣ ਵਾਲੀ ਪਾਰਸਲ ਰੇਲਗੱਡੀ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਮਹਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਦਾਮੂ ਅਤੇ ਲਕਸ਼ਮਣ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਦਾਮੂ ਅਤੇ ਲਕਸ਼ਮਣ ਮਹਾਰ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਦੀ 11 ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਭੰਡਾਰੀ ਪੋਲ ਦੇ ਕਾਲੂਪੁਰ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਭਜਨ ਮੰਡਲੀ ਵਿੱਚ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸ ਜਾਤੀ ਦੇ ਸਨ, ਤਾਂ ਲਕਸ਼ਮਣ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਸੋਮਵੰਸ਼ੀ ਸਨ। ਇਸ ਜਵਾਬ ਨੇ ਮਰਾਠਾ ਦਾਮੂ ਨੂੰ ਗੁੱਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮਰਾਠਿਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਘੋਰ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ

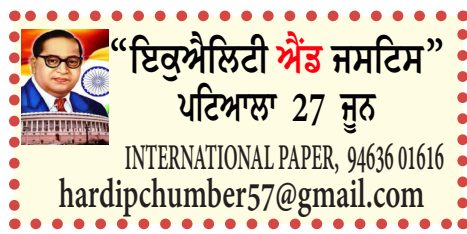
ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅਪਵਿੱਤਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮਰਾਠਿਆਂ ਨੇ ਮਹਾਰ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੁੱਟਿਆ ਅਤੇ ਕੁੱਟਿਆ। ਇੱਕ ਭਰਾ ਕੋਲ ਸੋਨੇ ਦੀ ਇੱਕ ਅੰਗੂਠੀ ਸੀ। ਇਹ ਉਸ ਤੋਂ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਖੋਹ ਲਈ ਗਈ ਅਤੇ 11 ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਰਕਮ ਵਿੱਚੋਂ, 6 ਰੁਪਏ ਇੱਕ ਮਹਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਜਿਸਨੂੰ ਸੂਰਤ ਤੋਂ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ

ਗਿਆ ਸੀ। ਦਾਮੂ ਅਤੇ ਲਕਸ਼ਮਣ ਨੇ ਮਰਾਠਿਆਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਪਰ ਮਰਾਠਿਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਤਾਂ ਹੀ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੇਕਰ ਉਹ 500 ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਅਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਮਹਾਰ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਮਰਾਠਾ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮਹਾਰ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ 125 ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਪਰ ਇੱਕ ਮਰਾਠਾ ਨੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਸੁਝਾਅ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਜੁਰਮਾਨੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਸਗੋਂ ਮਹਾਰ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਾਤ ਲੁਕਾਉਣ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮਹਾਰ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਵੇਰੇ ਲਗਭਗ 9 ਵਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਜ਼ਲੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਦੀਆਂ ਮੁੱਛਾਂ ਅਤੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਦੀਆਂ ਭਰਵੱਟਿਆਂ ਨੂੰ ਰੇਜ਼ਰ ਨਾਲ ਮੁੰਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਰੀਰਾਂ ਨੂੰ ਤੇਲ ਅਤੇ ਮਿੱਟੀ ਨਾਲ ਮਿਲਾਈ ਗਈ ਕਾਲਖ ਨਾਲ ਲਿਬੜਿਆ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਲੇ ਵਿੱਚ ਪੁਰਾਣੇ ਜੁੱਤੀਆਂ ਦੇ ਹਾਰ ਪਾਏ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਝਾੜੂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਤਖ਼ਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ‘ਤੇ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਇਸ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉੱਚ ਜਾਤੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਮਹਾਰ ਭਰਾਵਾਂ ਦਾ ਜਲੂਸ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਲਗਭਗ 75 ਲੋਕ ਸਨ। ਸਾਹਮਣੇ ਢੋਲ ਵਜਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ।

ਲੇਖ ਦਾ ਬਾਕੀ ਭਾਗ ਕਲ.....

ਬੱਚੇ ਦੇ ਜਾਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਲਈ ਵਿਆਹੁਤਾ ਸਥਿਤੀ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ, ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ

ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਓਬੀਸੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇਕੱਲੀਆਂ ਮਾਵਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਦੇਸ਼ ਵਿਆਪੀ ਨੀਤੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਕੇਂਦਰ ਦਾ ਇਹ ਜਵਾਬ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦਿੱਲੀ (MCD) ਸਕੂਲ ਅਧਿਆਪਕਾ ਸੰਤੋਸ਼ ਕੁਮਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਇੱਕ ਜਨਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ (PIL) ‘ਤੇ ਆਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦੀ ਨੀਤੀ ‘ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ “ਪਿਤਾ ਦੇ ਖੂਨ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ” ਨੂੰ OBC ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੇਸ਼ ਵਿਆਪੀ ਨੀਤੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ OBC ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇਕੱਲੀਆਂ ਮਾਵਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਵੱਖ ਹੋਏ ਹੋਣ ਜਾਂ ਤਲਾਕਸ਼ੁਦਾ।

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, “ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ OBC ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਕੋਈ ਵੀ ਬੱਚਾ, ਭਾਵੇਂ ਮਾਪੇ ਵੱਖ ਹੋਏ ਹੋਣ ਜਾਂ ਤਲਾਕਸ਼ੁਦਾ ਹੋਣ, OBC ਪਿਤਾ ਜਾਂ OBC ਮਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਇੱਕ OBC ਜਾਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ‘ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚੇ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਿਸ ਕੋਲ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸਦੀ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਪਰਵਰਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।”

ਇਸ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਲਾਭਾਂ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਲਈ “OBC ਵਰਗੀਕਰਨ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦਾ ਵਿਆਪਕ ਪੁਨਰ ਮੁਲਾਂਕਣ” ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੋ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਵੰਸ਼ ਜਾਂ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਵਿਦਿਅਕ ਪਛੜੇਪਣ ਦੇ ਸੂਚਕਾਂ ਵਿੱਚ ਜੜ੍ਹਾਂ ਹਨ।”

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਮਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ‘ਤੇ OBC ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, “ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚਾ ਸਿਰਫ਼ ਮਾਂ ਨਾਲ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਹੀ ਪਾਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਲਾਭ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਭਾਵੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਇੱਕ ਰੋਕਥਾਮ ਵਿਧੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।”

ਪਟੀਸ਼ਨ 11 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ; 31

ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ, ਸਿਖਰਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸਨੂੰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਕੇਂਦਰ ਦਾ ਜਵਾਬ - ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ “ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ ਵਾਲਾ ਫੈਸਲਾ” ਨਾ ਲੈਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ - 9 ਜੂਨ ਨੂੰ ਆਇਆ।

ਪਰ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ, ਸਿਖਰਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ “ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ” ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਜਸਟਿਸ ਕੇ ਵੀ ਵਿਸ਼ਵਨਾਥਨ ਅਤੇ ਐਨ ਕੋਟੀਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਮਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ OBC ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮਾਂ OBC ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।”

ਬੈਂਚ ਨੇ ਵਕੀਲ ਦਵਨੀਸ਼ ਸ਼ਕਤੀਵਤਸ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਅਗਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਤਰੀਕ 22 ਜੁਲਾਈ ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਜਵਾਬ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸੌਂਪਣ।

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ‘ਤੇ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਤੋਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। “ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਇਕੱਲੀ ਮਾਂ ਦਾ ਅੰਤਰ-ਜਾਤੀ ਵਿਆਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਾਨੂੰ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਪਵੇਗਾ... ਆਓ ਦੇਖੀਏ ਕਿ ਕੀ ਰਾਜਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਅਸੀਂ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ,” ਬੈਂਚ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ।

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ, ਓਬੀਸੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਹਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਅਤੇ ਤਹਿਸੀਲ ਵਿੱਚ ਸਬ-ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜਾਂ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਿਸ਼ਾ-

ਨਿਰਦੇਸ਼ - ਜੋ ਇਸਦੇ ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਕੋਟੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ - ਰਾਜ ਤੋਂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਸਿੰਗਲ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਜਾਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅੰਤਰ-ਜਾਤੀ ਵਿਆਹ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਜਾਤੀ ਵਿਤਕਰੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨੀਵੀਂ ਜਾਤੀ ਦਾ ਹੋਵੇ। ਸਿੰਗਲ ਐਸਸੀ ਮਾਵਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਭਾਵੇਂ ਪਿਤਾ ਐਸਸੀ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਹੁਣ ਤੱਕ ਓਬੀਸੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਆਪਣੇ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਵਿੱਚ, ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਾਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਅਤੇ OBC ਦੀ ਪਛਾਣ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸੂਚੀ I (ਰਾਜ ਸੂਚੀ) ਦੀ ਐਂਟਰੀ 41 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਧਾਨਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।

ਐਂਟਰੀ 41 ਰਾਜ ਦੇ ਜਨਤਕ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ SEBCs [ਸਮਾਜਿਕ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਪਛੜੀਆਂ ਜਾਤਾਂ], SCs [ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ], ਅਤੇ STs [ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ] ਵਰਗੀਆਂ ਸਮਾਜਿਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕਰਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ 105ਵੇਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੋਧ ਐਕਟ, 2021 ਦੁਆਰਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸਨੇ ਧਾਰਾ 342A(3) ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਨੀਤੀਆਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ SEBCs (ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਵਿਦਿਅਕ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਪਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ) ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਕਤੀ ਬਹਾਲ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਸੋਧ 2021 ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਰਾਠਾ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ ‘ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ SEBC ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਹੈ, ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਨਹੀਂ

“ਓਬੀਸੀ ਜਾਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦੇ ਹਰੇਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਅਤੇ ਤਹਿਸੀਲ ਦੇ ਸਬ-ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ (ਐਸਡੀਐਮ) ਜਾਂ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਕੋਲ ਹੈ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਪਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸਬੂਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਿੰਗਲ ਓਬੀਸੀ ਮਾਵਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ‘ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਂ/ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ,” 9 ਜੂਨ ਦੇ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੇਂਦਰ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਸਿੰਗਲ ਓਬੀਸੀ ਮਾਵਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇਣ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਓਬੀਸੀ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ “ਵਿਆਪਕ ਚਿੰਤਾ” ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮਾਮਲੇ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਵਕੀਲ ਅਮਿਤ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਨਾਲ ਕੇਂਦਰ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਧੀਕ ਸੈਲੀਸਿਟਰ ਜਨਰਲ (ਏਐਸਜੀ) ਐਸਡੀ ਸੰਜੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੰਗਲ ਮਾਵਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਐਸਸੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 2012 ਦੇ ਰਮੇਸ਼ਭਾਈ ਡਾਭਾਈ ਨਾਇਕਾ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ‘ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ, ਪਰ ਸਿੰਗਲ ਓਬੀਸੀ ਮਾਵਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਨਿਆਂਇਕ ਮਿਸਾਲ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਓਬੀਸੀ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਅਧੀਨ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਕਰੀਮੀ ਲੇਅਰ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਐਸਸੀ/ਐਸਟੀ ਲਈ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਬਰਕਰਾਰਤਾ ‘ਤੇ ਵੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਤਾਇਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੀਤੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹੈ।

“ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜਾਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 32 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ... ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ (ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੀਤੀਆਂ) ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੀਤੀ ਤੋਂ ਵਗਦੀਆਂ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਤੋਂ, ਇਸ ਲਈ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕਲੀਆਂ ਓਬੀਸੀ ਮਾਵਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਦੇਸ਼-ਵਿਆਪੀ ਨੀਤੀ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ,” ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਕਿਹਾ।

ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮ ਨਾ ਦੇਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਓਬੀਸੀ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਕਰੀਮੀ ਲੇਅਰ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ - ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਓਬੀਸੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਅਮੀਰ ਮੈਂਬਰ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦਾ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ - ਓਬੀਸੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਲਾਭਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੱਡੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨੂੰ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਬਣਾਏਗੀ। ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, “ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਨੀਤੀਗਤ ਤਬਦੀਲੀ ਇੱਕ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਵਿਧਾਨਕ ਜਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਆਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਐਡਹਾਕ ਨਿਆਂਇਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਵੇਸ਼ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਨੁਭਵੀ ਡੇਟਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ।”

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਕੱਲੀਆਂ ਮਾਵਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਓਬੀਸੀ ਦਰਜੇ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਸਮਾਜਿਕ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਨੀਤੀਗਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। “ਇਸ ਪੜਾਅ ‘ਤੇ ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਸੰਗਤ ਜਾਂ ਖੰਡਿਤ ਲਾਗੂਕਰਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਓਬੀਸੀ ਮਾਨਤਾ ਲਈ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰੀ ਵਾਲੇ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ,” ਇਸ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਨਾਰਾਇਣਪੁਰ ਵਿੱਚ ਮੁਕਾਬਲਾ, ਦੋ ਮਹਿਲਾ ਨਕਸਲੀ ਮਾਰੇ ਗਏ : ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ-ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਗੱਲਬਾਤ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਦਿੱਲੀ

ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਦੇ ਨਾਰਾਇਣਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਅਬੂਝਮਾੜ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਅਤੇ ਨਕਸਲੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਦੋ ਮਹਿਲਾ ਨਕਸਲੀ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਪੁਲਿਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਨਕਸਲੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੱਧ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਜੇ ਵੀ ਭਾਲ ਜਾਰੀ ਹੈ।

ਰਾਏਪੁਰ।

ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਦੇ ਨਾਰਾਇਣਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਅਬੂਝਮਾੜ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਅਤੇ ਨਕਸਲੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਦੋ ਮਹਿਲਾ ਨਕਸਲੀ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਨਕਸਲੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਜੇ ਵੀ ਭਾਲ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੇ ਮਾਓਵਾਦੀ

ਕੈਡਰਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ‘ਤੇ ਨਕਸਲ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਦਰਅਸਲ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਨੂੰ ਅਬੂਝਮਾੜ ਦੇ ਕੋਹਕਾਮੇਟਾ ਥਾਣਾ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸੰਘਣੇ ਜੰਗਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਸਫਲਤਾ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਮਾਡ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਸਰਗਰਮ

ਤੱਕ ਚੱਲੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਦੋ ਮਹਿਲਾ ਨਕਸਲੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਹਥਿਆਰ ਬਰਾਮਦ

ਮਾਰੀ ਗਈ ਨਕਸਲੀ ਮਹਿਲਾ ਕੈਡਰ ਮਾਡ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ ਸੀ। ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਇੱਕ ਇਨਸਾਸ ਰਾਈਫਲ, ਇੱਕ 315 ਬੋਰ ਦਾ ਦੇਸੀ ਹਥਿਆਰ, ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰੀ ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਨਕਸਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਹੋਰ ਲੁਕਣ-ਮੀਟੀਆਂ ਦੀ

ਸ ਤ ਲੁ ਜ - ਯ ਮੁ ਨਾ ਲਿੰਕ (SYL) ਨਹਿਰ ਦੇ ਦਹਕਿਆਂ ਪੁਰਾਣੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵੰਡ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਗੱਲਬਾਤ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਬੁਲਾਇਆ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਜਲ ਸ਼ਕਤੀ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲਬਾਤ 10 ਜੁਲਾਈ ਦੇ ਆਸਪਾਸ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਈ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ

ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਨਾਲ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜਲ ਸ਼ਕਤੀ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਵਿਚੋਲਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਕੇਂਦਰੀ ਜਲ ਸ਼ਕਤੀ ਮੰਤਰੀ ਸੀ.ਆਰ.

ਪਾਟਿਲ ਨੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਯਤਨ ਜਾਰੀ ਹਨ। ਪਾਟਿਲ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਸੀਂ ਐਸਵਾਈਐਲ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਵੱਲ ਅੱਗੇ ਵਧਾਂਗੇ।’ ਅਗਸਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ‘ਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋਵੇਗੀ।

ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਓਬੀਸੀ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੰਕਟ! ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਜਵਾਬ ਮੰਗਿਆ, ਅਗਲੀ ਸੁਣਵਾਈ 4 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ

ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ 4 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਆਪਣਾ ਪੱਖ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਭੋਪਾਲ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਪਛੜੇ ਵਰਗਾਂ (ਓਬੀਸੀ) ਲਈ 27% ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰਨ ‘ਤੇ ਸਖ਼ਤ ਰੁਖ਼ ਅਪਣਾਇਆ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਰਵੱਈਏ ‘ਤੇ ਹੈਰਾਨੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਮੰਗਣ ਲਈ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ‘ਤੇ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਇਸਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ?

ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਛੁੱਟੀਆਂ ਵਾਲੇ ਬੈਂਚ - ਜਸਟਿਸ ਕੇ.ਬੀ. ਵਿਸ਼ਵਨਾਥਨ ਅਤੇ ਜਸਟਿਸ ਐਨ. ਕੇਟੇਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਦਾਲਤ ਨੰਬਰ 11 ਵਿੱਚ ਸੁਚੀਬੱਧ ਸੀ। ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਲਹਿਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਉਹ 19 ਮਾਰਚ 2019 ਦੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਿਉਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ 14 ਅਗਸਤ 2019 ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ‘ਤੇ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੈ?

ਮਾਮਲਾ ਕੀ ਹੈ?

ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਸਾਲ 2019 ਵਿੱਚ ਓਬੀਸੀ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਨੂੰ 27% ਤੱਕ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ, 19 ਮਾਰਚ, 2019 ਨੂੰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, ਜਿਸਦਾ ਸਰਕਾਰ ਅਜੇ

ਵੀ ਪਾਲਣ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ‘ਤੇ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਰੋਕ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਕਾਰਨ ਪੀਐਸਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਰਕਾਰੀ ਭਰਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਰੁਕੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਸੈਂਕੜੇ ਓਬੀਸੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਵਿੱਚ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ ਠਾਕੁਰ ਅਤੇ ਵਰੁਣ ਠਾਕੁਰ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਪਿਛਲੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਹੋਈ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਟਿੱਪਣੀ

ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ, ਜਸਟਿਸ ਕੇ.ਬੀ. ਵਿਸ਼ਵਨਾਥਨ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਕਿ “ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਜੋ ਹੁਣ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਥਿਤੀ ਹੈ।”

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ: “27% ਓਬੀਸੀ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਕਿਉਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ?”

ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ‘ਤੇ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ

ਅਜੇ ਵੀ 2019 ਦੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਬੇਅਸਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੀਐਸਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਭਰਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਓਬੀਸੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਲਗਾਤਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ 4 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਮੰਗਿਆ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਇਸਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰਕੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਓਬੀਸੀ ਵਰਗ ਨਾਲ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੈ ਬਲਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਲਈ ਵੀ ਖ਼ਤਰਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਪੂਰੀ ਘਟਨਾ ਨਾਲ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਤੇਜ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ। ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ 4 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ

ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਆਪਣਾ ਪੱਖ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਦਿ ਮੁਕਨਾਇਕ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮਾਹਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ ਠਾਕੁਰ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਇਹ ਬਹੁਤ ਮੰਦਭਾਗਾ ਹੈ ਕਿ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਨਾ ਤਾਂ ਓਬੀਸੀ ਵਰਗ ਲਈ 27% ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਸਟੇਅ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਰਕਾਰ ਓਬੀਸੀ ਵਰਗ ਲਈ 27% ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਕਿਉਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।”

ਜਨਤਾ ਅਤੇ ਮਾਹਰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?

ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਓਬੀਸੀ ਵਰਗ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਮੂੰਹ-ਜ਼ਬਾਨੀ ਹੀ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਸਲੀਅਤ ਵਿੱਚ, ਸਰਕਾਰ ਨਾ ਤਾਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਪੱਖ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਓਬੀਸੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਲੋਕ ਅਤੇ ਸੰਗਠਨ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਵਾਂਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਟੈਂਡ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਚੇਅਰ ਨਹੀਂ: ਆਂਧਰਾ ਦੀ ਵੈਟਰਨਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦਲਿਤ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਤੀਗਤ ਜ਼ੁਲਮ ਦੇ 20 ਸਾਲ

ਡਾ. ਰਵੀ ਦੀ ਔਖੀ ਘੜੀ 2005 ਤੋਂ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਸਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਡੇਅਰੀ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਠੇਕੇ ‘ਤੇ ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਦੇ ਸਥਾਈ ਸਾਥੀਆਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਡਿਊਟੀਆਂ ਨਿਭਾਉਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਉਸਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਉਸਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਹਰ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੋ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਬਰੇਕ ਨਾਲ ਨਵਿਆਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ - ਇੱਕ ਰਣਨੀਤੀ ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਠੇਕੇ ‘ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ।

ਤਿਰੂਪਤੀ- ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸ਼੍ਰੀ ਵੈਂਕਟੇਸ਼ਵਰ ਵੈਟਰਨਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਡੇਅਰੀ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਕਾਲਜ ਤੋਂ 20 ਜੂਨ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਤਸਵੀਰ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਤਸਵੀਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਝ ਦਿਖਾਇਆ - ਇਸਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਜੇ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਡੂੰਘੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਵਾਲੇ ਜਾਤੀਗਤ ਵਿਤਕਰੇ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ। ਡਾ. ਵੀ. ਰਵੀ ਵਰਮਾ, ਇੱਕ ਦਲਿਤ ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ, ਆਪਣੇ ਦਫ਼ਤਰ ਦੇ ਫਰਸ਼ ‘ਤੇ ਬੈਠੇ, ਆਪਣੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਖਿੰਡੇ ਹੋਏ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਘਿਰੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਸਦੀ ਕੁਰਸੀ ਐਸੋਸੀਏਟ ਡੀਨ ਰਵਿੰਦਰ ਰੈਡੀ ਦੁਆਰਾ ਹਟਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ “ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਭਾਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ।”

ਡਾ. ਰਵੀ, ਇੱਕ ਠੇਕੇ ‘ਤੇ ਫੈਕਲਟੀ ਮੈਂਬਰ ਲਈ, ਗੁੰਮ ਹੋਈ ਕੁਰਸੀ ਇੱਕ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਮਾਣ, ਬਰਾਬਰ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਵਿਵਹਾਰ ਲਈ 20 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਤਾਜ਼ਾ ਅਪਮਾਨ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਉਸਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ - ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ, ਯੂਜੀਸੀ ਨਿਯਮਾਂ, ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ।

ਜੀਵਨ ਭਰ ਵਿਤਕਰੇ

ਡਾ. ਰਵੀ ਦੀ ਔਖ 2005 ਤੱਕ ਫੈਲੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਸਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਡੇਅਰੀ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਠੇਕੇ ‘ਤੇ ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਸਥਾਈ ਸਾਥੀਆਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਡਿਊਟੀਆਂ ਨਿਭਾਉਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਉਸਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਉਸਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਹਰ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੋ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਬਰੇਕ ਨਾਲ ਨਵਿਆਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ - ਇੱਕ ਰਣਨੀਤੀ ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਠੇਕੇ ‘ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ।

2010 ਵਿੱਚ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਗ੍ਰਾਂਟਸ ਕਮਿਸ਼ਨ (UGC) ਨੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਠੇਕੇ ‘ਤੇ ਰੱਖੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਕੰਮ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਤਨਖਾਹ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ SVVU ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ

ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਡਾ. ਰਵੀ ਨੇ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੜਕਾਇਆ। 2014 ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਸਥਾਈ ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਤਨਖਾਹ ਦੇਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਫਿਰ ਵੀ, SVVU ਨੇ ਬੇਹਿਮੀ ਨਾਲ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ NET ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ - ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਜੋ ਉਸਦੇ AICTE-ਸ਼ਾਸਿਤ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ‘ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਸੀ।

AP ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ SV ਵੈਟਰਨਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਰਮਾ UGC ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਤਨਖਾਹਾਂ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦੀ ਚੋਣ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਕੋਲ UGC ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਏ ਗਏ NET ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਹ ਬਿਆਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵੱਲੋਂ 2012 ਅਤੇ 2013 ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਸੀ ਜਿੱਥੇ NET ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਚੋਣ ਲਈ ਢਿੱਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ UGC ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਤ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਅੱਜ ਵੀ 5 ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਯੋਗਤਾ ਟੈਸਟ ਦੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਜ਼ਰੂਰੀ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਸਾਰੇ ਭੱਤਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਿਯਮਤ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ।

RTI ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ 2012-2013 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ, SVVU ਨੇ NET ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ 150 ਤੋਂ ਵੱਧ ਫੈਕਲਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ‘ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀਆਂ ਮਿਲੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਡਾ. ਰਵੀ - ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ (2016) ਦੇ “ਬਰਾਬਰ ਕੰਮ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਤਨਖਾਹ” ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ SC/ST ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ - ਠੇਕੇ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਫਸੇ ਰਹੇ।

ਅਕਤੂਬਰ 2024 ਵਿੱਚ, ਡਾ. ਵਰਮਾ ਨੇ ਵਾਈਸ ਚਾਂਸਲਰ, SVVU, ਤਿਰੂਪਤੀ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ। VC ਨੇ ਪਾਲਣਾ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਦਾ

ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਫਾਈਲ ਅੱਜ ਤੱਕ ਲੰਬਿਤ ਹੈ।

ਕੁਰਸੀ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ: ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕਰਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਪਮਾਨ ਦਾ ਕੰਮ?

ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੀ ਘਟਨਾ ਜਿੱਥੇ ਡਾ. ਰਵੀ ‘ਵਿਰੋਧ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ’ ਵਜੋਂ ਫਰਸ਼ ‘ਤੇ ਬੈਠ ਗਏ, ਨੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਜਾਤੀ-ਅਧਾਰਤ ਅਪਮਾਨ ਨਾਲ ਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਖਿੰਚੀਆਂ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਦਲਿਤਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਢਲੀ ਇੱਜ਼ਤ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਿਭਾਗ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਨਵੀਆਂ ਕੁਰਸੀਆਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਮਿਲੀ ਸੀ ਅਤੇ ਡਾ. ਰਵੀ ਵਰਮਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 19 ਜੂਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦਿਨ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਲਈ, ਤਾਂ ਐਸੋਸੀਏਟ ਡੀਨ ਡਾ. ਰੈਡੀ ਨੇ ਕੁਰਸੀ ਹਟਾ ਦਿੱਤੀ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇਹ ਦੂਜੇ ਵਿਭਾਗ ਲਈ ਸੀ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ, ਡਾ. ਵਰਮਾ ਦੀ ਕੁਰਸੀ ਗਾਇਬ ਹੋਣ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਿਭਾਗ ਮੁਖੀ ਨੇ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਜ਼ਟਰ ਕੁਰਸੀ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਾਪਸ ਆਉਣ ‘ਤੇ, ਡਾ. ਵਰਮਾ ਨੇ ਫਰਸ਼ ‘ਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਅਪਮਾਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ, ਇਹ ਜਾਣਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਸਹੀ ਬੈਠਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਵੇਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਥਿਤੀ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਵਧਦੀ ਗਈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਵਾਈਸ-ਚਾਂਸਲਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਨੇ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ, ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਚੋਲਗੀ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਣਜਾਣ ਸਰੋਤਾਂ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਡਾ. ਰੈਡੀ ਨੇ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗ ਲਈ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਵੇਰਵੇ ਅਜੇ ਵੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਐਸੋਸੀਏਟ ਡੀਨ ਰਵਿੰਦਰ ਰੈਡੀ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੁਰਸੀ “ਹਟਾਈ” ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਭਾਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ - ਇੱਕ ਮਾਮੂਲੀ ਬਹਾਨਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਫੈਕਲਟੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਪਿਆ।

ਕੁਝ ਫੈਕਲਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਡਾ. ਰਵੀ ਦੀ ਕੁਰਸੀ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣਾ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਕੰਮ, ਤਨਖਾਹ ਸਮਾਨਤਾ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ 20 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਲੜਾਈ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਰੁੱਧ ਬਕਾਇਆ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ।

ਵਾਈਐਸਆਰ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਐਨ. ਚੰਦਰਬਾਬੂ

ਨਾਇਡੂ ਦੀ ਚੁੱਪੀ ਲਈ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ, ਪੁੱਛਿਆ: “ਤੁਹਾਡੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਇੱਕ ਦਲਿਤ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਨਾਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਉਂ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ?”

ਸੰਸਥਾਗਤ ਉਦਾਸੀਨਤਾ ਤੋਂ ਥੱਕੇ ਹੋਏ, ਡਾ. ਰਵੀ ਨੇ 23 ਮਈ, 2025 ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇਵਪੀ ਮੁਰਮੂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਤਸੀਹੇ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕੰਪਟਰੋਲਰ ਨੇ 2020 ਵਿੱਚ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ 2014 ਤੋਂ ਬਕਾਇਆ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਫਿਰ ਵੀ, ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਵਾਈਸ-ਚਾਂਸਲਰ ਨੇ 2024 ਦੀ ਇੱਕ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਇਨਸਾਫ਼ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਪਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਆਪਣੀ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ 20 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜੇ ਵੀ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਨਿਯੁਕਤ ਸਥਾਈ ਫੈਕਲਟੀ ਮੈਂਬਰ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਮਾਈ ਕੀਤੀ।

“ਮੈਂ ਵਿੱਤੀ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਇੰਨਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਲੜਦਾ ਰਹਿ ਸਕਾਂ,” ਉਸਨੇ ਲਿਖਿਆ, ਇਹ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਸਿਸਟਮ ਹਾਸ਼ੀਏ ‘ਤੇ ਧੱਕੇ ਗਏ ਸਿੱਖਿਆ ਸ਼ਾਸਤਰੀਆਂ ਦਾ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੜਾਈਆਂ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਖਿੱਚ ਕੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਰੋਤ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੇ।

ਮੁਕਨਾਇਕ ਨੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀਸੀ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਤੋਂ ਜਵਾਬ ਮੰਗੇ ਹਨ; ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਨਾਲ ਅਪਡੇਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕਰਨ ਲਈ ਬਸਪਾ ਸੁਪ੍ਰੀਮੋ ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਜੀ ਦੇ ਬੁਲਾਵੇ ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਭਜਨ ਲਾਖਾ ਮੈਂਬਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ, ਕਿਸਾਨ ਵਿੰਗ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੇਜਰ ਪਿਰਤ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ , ਦੇਆਬਾ ਜੇਨ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਚੌਧਰੀ ਦਰਸ਼ਨ ਲਾਲ ਜੇਠੂ ਮਜਾਰਾ ਤੇ ਮੈਂ (ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਸੁਲਹਾਣੀ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਸਪਾ ਪੰਜਾਬ) ਜੀਵ ਰੈਸਟ ਹਾਊਸ ਵਿਖੇ 28 ਨਵੰਬਰ 1995 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ ਦਸ ਵਜੇ ਪੁੱਜ ਗਏ।

ਉਸ ਉਪਰੰਤ ਅਸੀਂ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਸ਼ਹੀਦ ਲੀਲਾ ਰਾਮ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਭਾਰਤੀ ਹਿੰਸੇਦਾਰੀ ਅੰਦੋਲਨ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਰੈਲੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣ ਲਈ ਹੁਡਾ ਕੰਪਲੈਕਸ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਪੁੱਜ ਗਏ। ਅੱਖਾਂ ਵਿਛਾਈ ਬੈਠੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਉਤਸ਼ਾਹੀ ਕਾਰਜਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਢੋਲ ਢਮੱਕਿਆਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਮਸੀਹਾ ਤੇ ਬਹੁਜਨ ਨਾਇਕ ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਦਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਸੁਆਗਤ ਕੀਤਾ।

ਬਸਪਾ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਕੁਮਾਰ ਨਾਗਰਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਸਪਾ ਹਰਿਆਣਾ, ਕਰਨਲ ਚਰਨ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਕੰਬੋਜ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਸਪਾ ਪੰਜਾਬ, ਮੇਜਰ ਪਿਰਤਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਸੈਣੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਇਸਤਰੀ ਵਿੰਗ ਬਸਪਾ ਪੰਜਾਬ , ਡਾਕਟਰ ਬਲਦੇਵ ਸੈਣੀ ਕੁਰਕਸ਼ੇਤਰ, ਲਛਮਣ ਰਾਮ ਜਮੁਨਾ ਨਗਰ, ਦਲਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਜੀਵ, ਕਾਲੂ ਰਾਮ ਨਿਲਹਾਨੀ ਸਿਰਸਾ, ਸੂਰਜ ਸਿੰਘ ਜਾਂਗੜਾ ਲੁਹਾਰੂ ਭਿਵਾਨੀ, ਜੀ ਪੀ ਨਿੰਬਲ ਪਰੈਸ ਸਕੱਤਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਫੂਲ ਬਾਈ ਜਰਨਲ ਸਕੱਤਰ ਬਸਪਾ ਮਹਿਲਾ ਵਿੰਗ ਹਰਿਆਣਾ, ਮਹਿੰਦਰ ਪੰਚਾਲ, ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਔਡਾਂ, ਰਣਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਰਾਧਾ ਕਿਸ਼ਨ ਬਾਲਮੀਕ, ਬਜੀਰ ਸਿੰਘ, ਸੀਤਾ ਰਾਮ ਕਸ਼ਿਅਪ, ਵੇਦ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਨਰ ਸਿੰਘ ਮੇਘਵਾਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਵਿੰਗ ਬਸਪਾ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਸਪਾ ਸੁਪ੍ਰੀਮੋ ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਜੀ ਨੇ ਮਾਈਕ ਸੰਭਾਲਦਿਆਂ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਰੌਅ ਵਿੱਚ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਸ ਖੇਤਰ ‘ਚ ਹੜ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਖਰਾਬ ਹੋਈ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਆਪ ਆਪਣੇ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਸਾਧਨਾਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਕੇ ਭਾਰੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਓ। ਇਹ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਜੇ ਆਪ ਦੇ ਪਹੀਏ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਕੇ ਇਧਰ ਆਉਂਦੇ ਤਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖੁਸ਼ੀ ਹੁੰਦੀ। ਜੇ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਸਲੀ ਟਿਕਾਣੇ ਤੇ ਪੁੱਜਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਸਾਧਨਾਂ ਦਾ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਇਸਤੇਮਾਲ

ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਦੀ ਹਿੰਸੇਦਾਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਹਰ ਪਹਿਲੂ ਵਿਚ ਹੋਈ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ- ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀਰਾਮ

ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਸੁਲਹਾਣੀ,
9872155120

ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਲੋਕ ਜੀਵ ਦੇ ਨੇੜਲੇ ਵੀਹ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਤੋਂ ਪੈਦਲ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਨੀਲੇ ਝੰਡੇ ਤੇ ਬੈਨਰ ਫੜਕੇ ਤੇ 100-150 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਤੋਂ ਬਾਈ ਸਾਈਕਲਾਂ ਤੇ ਨੀਲੇ ਝੰਡੇ ਲਾਕੇ ਨਾਅਰੇ ਮਾਰਦੇ ਕਾਫਲੇ ਬਣਾ ਕੇ ਆਉਂਦੇ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਵੱਖਰਾ ਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੁੰਦਾ। ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਅਤੇ ਦੇ ਪਹੀਆਂ ਤੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਮੂਵਮੈਂਟ ਕਦੇ ਫੇਲ੍ਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕੋਲੇ ਵਿੱਚ ਸਾਈਕਲ ਖੜ੍ਹੇ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ। ਫਿਰ ਵੀ ਆਪ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਸਾਧਨ ਲੈਕੇ, ਆਪ ਆਪਣਾ ਥੋੜ੍ਹਾ ਥੋੜ੍ਹਾ ਧਨ ਇਕੱਠਾ ਕਰਕੇ, ਸਾਧਨ ਕਿਰਾਏ ਤੇ ਲੈਕੇ ਪੁੱਜੇ ਓ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ ਹਿੰਸੇਦਾਰੀ ਅੰਦੋਲਨ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਅੰਦੋਲਨ ਵੀ ਦੂਜੇ ਅੰਦੋਲਨਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਡੀ ਮੂਵਮੈਂਟ ਦਾ ਇਕ ਅਹਿਮ ਅੰਗ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਮਜ਼ਦੂਰ ਅੰਦੋਲਨ, ਭਾਰਤੀ ਸਫ਼ਾਈ ਮਜ਼ਦੂਰ ਅੰਦੋਲਨ, ਭਾਰਤੀ ਦਸਤਕਾਰ ਅੰਦੋਲਨ, ਭਾਰਤੀ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ ਅੰਦੋਲਨ ਹੈ, ਓਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਾਰਤੀ ਹਿੰਸੇਦਾਰੀ ਇਕ ਵੱਡੇ ਪਧਰ

ਦਾ ਅੰਦੋਲਨ ਹੈ। ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਦੀ ਹਿੰਸੇਦਾਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਹਰ ਪਹਿਲੂ ਵਿਚ ਹੋਈ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਲੇਕਿਨ ਸ਼ਾਸਨ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿਚ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਸਨ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿਚ ਹਿੰਸੇਦਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਹਕੂਮਤ ਵਿਚ ਹਿੰਸੇਦਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਉਹ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਹਰ ਪਹਿਲੂ ਵਿਚ ਪਿੱਛੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਿਖਾਈ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਕੇ, ਸਹੂਲਤਾਂ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ, ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿਚ ਵੱਡੇ ਪਧਰ ਤੇ ਹਿੰਸੇਦਾਰੀ ਕਰਵਾਈ ਹੈ। ਲੇਕਿਨ ਸ਼ਾਸਨ ਵਿਚ ਹਿੰਸੇਦਾਰੀ ਲਈ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਲਬੂਤੇ ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿਚ ਹਿੰਸੇਦਾਰੀ ਸਾਨੂੰ ਸਾਡੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਹਾਸਲ ਹੋਈ ਹੈ। ਲੇਕਿਨ ਸ਼ਾਸਨ ਵਿਚ ਹਿੰਸੇਦਾਰੀ ਲਈ ਆਪਣੇ

ਆਪ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ, ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰਿਆਣਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਤੋਂ 10 ਮੈਂਬਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਤੇ 90 ਵਿਧਾਇਕ ਚੁਣ ਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਵਿਚ ਹਿੰਸੇਦਾਰੀ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇ ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਹਰਿਆਣਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ‘ਚ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਹਰਿਆਣਾ ਬਹੁਤ ਛੋਟਾ ਸੂਬਾ ਹੈ। ਏਥੇ manage (ਪ੍ਰਬੰਧ) ਕਰਨਾ ਆਸਾਨ ਕੰਮ ਹੈ।

ਹਰਿਆਣਾ ‘ਚ ਕਈ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਹਨ। ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਜੋ ਦੇਸ਼ ਵਿਆਪੀ ਪਾਰਟੀ ਹੈ, ਉਹ ਭੀ ਇਧਰ ਹੈ, ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ, ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ, ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ, ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਕਾਸ ਪਾਰਟੀ ਹੈ, ਸਭ ਜੀਵ ਵਿਚ ਰੈਲੀਆਂ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁਣਗੇ। ਜਿਵੇਂ ਪਾਣੀਪਤ ਲੜਾਈ ਲਈ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੈ, ਇਉਂ ਹੀ ਜੀਵ ਰਾਜਨੀਤਕ ਲੜਾਈ ਲਈ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੈ। ਖ਼ਾਸ ਕਰ ਕੇ ਉਸ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਜਿਧਰ ਆਪ ਲੋਕ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਓ।

ਤੁਹਾਡੇ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਭਾਰੀ ਇਕੱਠ ਨਾਲ ਜਿੱਥੇ ਤੁਹਾਡਾ ਹੌਸਲਾ ਵਧਿਆ ਹੈ ਉਥੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦਾ ਹੌਸਲਾ ਪਸਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਕੱਠ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਦਸ ਹਿੱਸਿਆਂ ‘ਚ ਕਰਕੇ ਆਪਣਾ ਹੌਸਲਾ ਵਧਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਅੰਬਾਲਾ ਕੈਂਟ ਦਾ ਗਾਂਧੀ ਮੈਦਾਨ ਓਵਰ ਫਲੋਅ ਕਰਕੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦਾ ਹੌਸਲਾ ਪਸਤ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਕ ਨਾਅਰਾ ਲਾਉਂਦੇ ਹਾਂ

“ਜੇ ਜ਼ਮੀਨ ਸਰਕਾਰੀ ਹੈ, ਵੋਹ ਜ਼ਮੀਨ ਹਮਾਰੀ ਹੈ”

ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ‘ਚ 18 ਮਹੀਨੇ ਗਠਜੋੜ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਸਾਢੇ 4 ਮਹੀਨੇ ਆਪਣੇ ਬਲਬੂਤੇ ਤੇ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਕੇ ਐਨੀ ਜ਼ਮੀਨ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਬੇਜ਼ਮੀਨੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡੀ ਹੈ ਜਿੰਨੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸੂਬਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਮਿਲਕੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਵੰਡੀ

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖੇਡ ਅਫ਼ਸਰ ਨੇ ਸਪੋਰਟਸ ਨਰਸਰੀ ਕੋਚਿਜ਼ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਕੇ ਲਿਆ ਖੇਡ ਨਰਸਰੀਆਂ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ : ਰੇਟਰੀ ਕਲੱਬ ਬੰਗਾ ਗਰੀਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਿਲਬਾਗ ਸਿੰਘ ਬਾਗੀ ਜੀ ਰੱਬ ਬਣਕੇ ਆਏ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਏ ਅੱਗੇ

ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ) ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖੇਡ ਅਫ਼ਸਰ ਵੰਦਨਾ ਚੌਹਾਨ ਨੇ ਖੇਡ ਨਰਸਰੀਆਂ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਖੇਡ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਪੋਰਟਸ ਨਰਸਰੀ ਕੋਚਿਜ਼ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਖੇਡ ਨਰਸਰੀ ਕੋਚਿਜ਼ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸੈਂਟਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦਿੱਕਤਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ

ਲੋੜੀਂਦੇ ਖੇਡ ਸਮਾਨ ਦੀ ਡੀਮਾਂਡ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਗਈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਸੈਂਟਰਾਂ ਤੇ ਪੈਕਟਿਕਸ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਪਣੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਮੋਹਤਬਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਖੇਡ ਨਰਸਰੀਆਂ ਬਾਰੇ

ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਰਪੰਚਾਂ ਅਤੇ ਮੋਹਤਬਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਸਪੋਰਟਸ ਨਰਸਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਭੇਜਣ ਤਾਂ ਜੋ ਖਿਡਾਰੀ ਇਹਨਾਂ ਖੇਡ ਨਰਸਰੀਆਂ ਦਾ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾ ਸਕਣ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ

ਖੇਡ ਅਫ਼ਸਰ ਵੰਦਨਾ ਚੌਹਾਨ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਸਮੂਹ ਬਲਾਕ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇਹਨਾਂ ਖੇਡ ਨਰਸਰੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਗਏ ਕੋਚਿਜ਼ ਦਾ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਾਥ ਦੇਣ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿ ਇਹ ਕੋਚਿਜ਼ ਵੱਧੀਆਂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਆਪਣੀਆਂ ਖੇਡ ਨਰਸਰੀਆਂ ਚਲਾ ਸਕਣ ਤੇ ਖਿਡਾਰੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖੇਡਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਣ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਮੁਹਿੰਮ ਯੁੱਧ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦੇ ਤਹਿਤ ਖਿਡਾਰੀ ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਖੇਡ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਨਾਮ ਰੋਸ਼ਨ ਕਰਨ।

ਬੰਗਾ (ਚਰਨਜੀਤ ਸੱਲੂ)) ਰੇਟਰੀ ਕਲੱਬ ਬੰਗਾ ਗਰੀਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਿਲਬਾਗ ਸਿੰਘ ਬਾਗੀ ਜੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀ ਸਰਦਾਰ ਸ਼ਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਰਚਾ ਜੀ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਆਏ। ਇਹ ਸੰਸਥਾ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮਰੀਜ਼ ਦੀ ਕੋਈ ਜਾਤ, ਧਰਮ ਹੋਵੇ ਬਸ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਦੇ ਨਾਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਲੋੜਵੰਦ ਮਰੀਜ਼, ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਲੋੜ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਖਿਡਾਰੀ ਹੋਵੇ ਇਹ ਸੰਸਥਾ

ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੱਦਦ ਕਰਦੀ ਹੈ ਹੁਣ ਮੈਂ ਵਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਿੱਕੀ ਜੋ ਕਿ ਦੇ ਸਾਲ ਤੋਂ ਲੱਤ ਗੋਡੇ ਤੋਂ ਟੁੱਟਣ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਮਾਤਾ ਤੇ ਡਿਪਿੰਡ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਗਿਆ ਸੀ ਉਸ ਦੀ ਮਾਤਾ ਉਸ ਨੂੰ ਡੇਰੇ ਤੋਂ ਲਿਆ ਕੇ ਰੋਟੀ ਖਲਾਉਂਦੀ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਆਪਣੀ ਮਾਤਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਰਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਰੋਟੀ ਖਿਲਾਉਂਦਾ ਸੀ ਮੇਰੀ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਤੇ

ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਕੈਂਪ, ਅੱਖਾਂ ਦਾ ਕੈਂਪ ਲੱਗਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਵੱਧ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਮੱਦਦ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਨਗਰ ਨਿਵਾਸੀ ਸ ਦਿਲਬਾਗ ਸਿੰਘ ਬਾਗੀ,ਸ ਸ਼ਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਰਚਾ,ਰੋਟੇ ਸੈਕਟਰੀ ਜੀਵਨ ਦਾਸ,ਰੋਟੇ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੰਦੇਲਾ,ਰੋਟੇ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰੇਟਰੀ ਕਲੱਬ ਬੰਗਾ ਗਰੀਨ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੇ- ਸਹਾਰਿਆਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਬਣਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਸੀਟ ਜਿੱਤਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਜੀਵ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਮੁਲਾਕਾਤ

“Equality and Justice”

WhatsApp No. 91-94636-01616

ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਸੁਪ੍ਰੀਮੋ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ ਉਨਾਂ ਨੇ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਦੇ ਨਿਰੰਤਰ ਸਮਰਥਨ, ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਲਈ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

<https://equalityandjusticepatiala.wordpress.com/>

ਸੰਜੀਵ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ “ਸਾਡੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਨਵੀਨਰ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਮਿਲਣਾ ਇੱਕ ਸਨਮਾਨ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਮੈਂ ਚੋਣ ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਰੰਤਰ ਸਮਰਥਨ,

ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਲਈ ਸੱਚਮੁੱਚ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਿੰਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਅੱਗੇ ਦੇ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।”

email - hardipchumber57@gmail.com

ਐੱਮ.ਐੱਡ. ਸੈਮੈਸਟਰ-1 'ਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਬਨੇਗਾ ਵਲੰਟੀਅਰਜ਼ ਵੱਲੋਂ “ਬਨੇਗਾ ਐਕਸ਼ਨ ਡੇ” ‘ਤੇ

ਕੀਤਾ ਹੈ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ

ਐੱਸ.ਡੀ. ਕਾਲਜ ਨੇ ਲਹਿਰਾਇਆ ਕਾਮਯਾਬੀ ਦਾ ਝੰਡਾ

ਬਰਨਾਲਾ, 26 ਜੂਨ (ਜਗਸੀਰ ਸਿੰਘ)-

ਐੱਸ.ਡੀ. ਕਾਲਜ ਆਫ਼ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ, ਬਰਨਾਲਾ ਦੇ ਐੱਮ.ਐੱਡ. ਸੈਮੈਸਟਰ-1 ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਕਾਲਜ ਦਾ ਮਾਣ ਵਧਾਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਾਲਜ ਦੀ ਅਕਾਦਮਿਕ ਉਤਕ੍ਰਿਸ਼ਟਤਾ, ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਲਗਨ ਦਾ ਸਾਫ਼ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈ।

ਪ੍ਰਭਜੋਤ ਕੌਰ ਨੇ 8.67 ਐਸਜੀਪੀਏ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਟੌਪ ਕੀਤਾ।

ਦਿਵਿਆ ਨੇ 8.48 ਐਸਜੀਪੀਏ ਨਾਲ ਦੂਜਾ

ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ, ਸੁਖਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਰਮਣਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਅਮਨਦੀਪ ਕੌਰ, ਅਤੇ ਰਵਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੇ ਵੀ ਦੂਜੇ ਸਥਾਨ ‘ਤੇ ਰਹਿ ਕੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਫਲਤਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ।

ਖੁਸ਼ਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਨੇ 8.29 ਐਸਜੀਪੀਏ ਨਾਲ ਤੀਜਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਮਿਹਨਤ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ।

ਕਾਲਜ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵੱਲੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਬਾਰਕਬਾਦ

ਕਾਲਜ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੀ

ਨਰੇਸ਼ ਸਿੰਗਲਾ ਜੀ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀ ਜਤਿੰਦਰਨਾਥ ਸ਼ਰਮਾ ਜੀ, ਵਿੱਤ ਸਕੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀ ਐਮ.ਐਲ. ਬੰਸਲ ਜੀ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸ਼੍ਰੀ ਐਚ.ਐੱਸ. ਅੱਤਰੀ ਜੀ ਨੇ ਸਾਰੇ ਟੌਪਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿਲੋਂ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਮਕਦੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਸ਼ੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਫਲਤਾ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਕਾਲਜ ਦੇ ਸਾਰਥਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ

ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ।

ਕਾਲਜ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ. ਤਪਨ ਕੁਮਾਰ ਸਾਹੂ ਨੇ ਵੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਤਕ੍ਰਿਸ਼ਟਤਾ ਲਈ ਹਾਰਦਿਕ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ, “ਇਹ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸਿਰਫ਼ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਫਲਤਾ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਕਾਲਜ ਦੇ ਸੰਪੂਰਨ ਵਿਦਿਆਰਥਮਕ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕ ਮੁਲਿਆਂ ਦੀ ਪਰਛਾਹ ਹੈ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਜੋ ਉੱਚ ਦਰਜੇ ਦੀ ਲਗਨ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਵਿਕਾਸ ਦਰਸਾਇਆ ਹੈ, ਉਹ ਸਰਾਹਣਯੋਗ ਹੈ।” ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਸਟਾਫ਼ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਭੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਿਰੰਤਰ ਮਿਹਨਤ ਕਰਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਮੀਦ ਜਤਾਈ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਾਲਜ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਕਾਦਮਿਕ ਅਤੇ ਚਰਿਤ੍ਰਕ ਉਤਕ੍ਰਿਸ਼ਟਤਾ ਦੇ ਰਾਹ ‘ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗਾ।

ਜਲਾਲਾਬਾਦ 27 ਜੂਨ (ਮਨੋਜ ਕੁਮਾਰ) ਸਰਬ ਭਾਰਤ ਨੌਜਵਾਨ ਸਭਾ ਅਤੇ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਬਨੇਗਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਮੁਹਿੰਮ ਦੇ ਬੈਨਰ ਹੇਠ ਅੱਜ ਇਥੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਫਤਰ ਅੱਗੇ 90 ਘੰਟੇ ਕੰਮ ਹਫਤੇ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਖਿਲਾਫ ਅਤੇ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਕੌਮੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਗਾਰੰਟੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ 6 ਘੰਟੇ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮ ਦਿਹਾੜੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਇੱਥੇ ਬਨੇਗਾ ਵਲੰਟੀਅਰਜ਼ ਵੱਲੋਂ “ਬਨੇਗਾ ਐਕਸ਼ਨ ਡੇ” ਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਮਨ ਧਰਮੂ ਵਾਲਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਕੱਤਰ ਸਟਾਲਿਨ ਲਮੋਚੜ, ਸਰਬ ਭਾਰਤ ਨੌਜਵਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਬੇਗ ਝੰਗੜ ਭੈਣੀ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਕੱਤਰ

ਹਰਭਜਨ ਛੱਪੜੀ ਵਾਲਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਨਰਿੰਦਰ ਢਾਬਾਂ, ਗੁਰਦਿਆਲ ਢਾਬਾਂ, ਕੁਲਦੀਪ ਬੱਖੂ ਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਸੋਨੂੰ ਧਨਕੀਆਂ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹਾਜ਼ਰੀਨ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸਾਥੀ ਰਮਨ ਧਰਮੂ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਸੁਬੇਗ ਝੰਗੜ ਭੈਣੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੂੰਜੀਪਤੀਆਂ ਵੱਲੋਂ 12 ਘੰਟੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮ ਦਿਹਾੜੀ ਅਤੇ 90 ਘੰਟੇ ਦਾ ਹਫਤਾ ਨੀਤੀਆਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ ਲਿਆ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਜਵਾਨੀ ਨੂੰ ਘੇਰ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਰਗੀਆਂ ਅਲਾਮਤਾਂ ਵੱਲ ਧੱਕਣ ਦੀਆਂ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਾਂ ਰਚੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤਜਵੀਜ਼ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨਾਲ ਕੰਮ ਤੇ ਲੱਗੇ ਕਾਮਿਆਂ

ਦਾ ਕੰਮ ਬੇੜ ਖਤਰਨਾਕ ਹੋਣ ਤੱਕ ਵੱਧ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਐਤਵਾਰ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਵੀ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ, ਜੋ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਕਿਰਤੀਆਂ ਵਿਰੋਧੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ ਤੇ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਪੰਜਾਬ ਸੂਬੇ ਅੰਦਰ ਲਗਾਤਾਰ ਵੱਧ ਰਹੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਉਸ ਦਿਨ ਨਤੀਜੇ ਫਲਦਾਇਕ ਮਿਲਣੇ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੇ। ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸੂਬੇ ਅੰਦਰੋਂ ਮੁਕੰਮਲ ਤੌਰ ਤੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਨੂੰ ਪੁੱਟਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਭ ਲਈ ਰੁਜ਼ਗਾਰ

ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਨੌਜਵਾਨ ਗਲਤ ਅਲਾਮਤਾਂ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਖੁਦ ਬਾ ਖੁਦ ਰੁਕ ਜਾਵੇਗਾ। ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਕਰਨ ਨਾਲ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਜਵਾਨੀ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਦਲਦਲ ਵਿੱਚੋਂ ਮੁਕੰਮਲ ਤੌਰ ਤੇ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਨੇਗਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਮੁਹਿੰਮ ਵੱਲੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਲਈ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਕਰਦੇ ਬਨੇਗਾ ਭਾਵ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਕੌਮੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਗਾਰੰਟੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਸ ਕਰਵਾਉਣ ਅਤੇ 6 ਘੰਟੇ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮ ਦਿਹਾੜੀ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ। ਇਸ ਬਨੇਗਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਮੌਕੇ ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਆਗੂ ਆਗੂ ਸਤੀਸ਼ ਛੱਪੜੀ ਵਾਲਾ, ਪ੍ਰਵੀਨ ਰਾਣੀ ਹਸਤਾ ਕਲਾਂ, ਸੰਦੀਪ ਜੋਧਾ, ਹਰਚਰਨ ਪਾਲੀ ਵਾਲਾ ਆਦਿ ਆਗੂ ਤੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਵਰਕਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

56.63 ਲੱਖ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਨਾਲ ਚੱਬੇਵਾਲ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ

ਮਿਲੇਗੀ ਤੇਜ਼ੀ - ਡਾ. ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ

ਮੌਬਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵੱਲੋਂ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਚੈੱਕ ਵੰਡੇ, ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਉਪਲਬਧੀਆਂ ਨਾਲ ਕਰਵਾਇਆ ਰੂਬਰੂ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ 27 ਜੂਨ (ਤਰਸੇਮ ਦੀਵਾਨਾ) ਚੱਬੇਵਾਲ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਤੇਜ਼ੀ ਦੇਣ ਲਈ ਮੌਬਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਡਾ. ਰਾਜਕੁਮਾਰ ਚੱਬੇਵਾਲ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਕੁੱਲ 56.63 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਚੈੱਕ ਵੰਡੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਰਕਮ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਗਲੀਆਂ, ਨਾਲੀਆਂ, ਸਟਰੀਟ ਲਾਈਟਾਂ, ਪਾਣੀ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਭੌਤਿਕ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਨੌਜਵਾਨ

ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਖੇਡ ਵੱਲ ਮੋਟਿਵੇਟ ਕਰਨ ਲਈ ਖੇਡ ਮੈਦਾਨ ਅਤੇ ਜਿਮ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਗ੍ਰਾਂਟ ਚੱਬੇਵਾਲ ਹਲਕੇ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਚੱਕੋਵਾਲ, ਮਰੁਲੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾ, ਪੰਡੇਰੀ ਬੀਬੀ, ਹਾਰਟਾ, ਰਾਜਪੁਰ ਭਾਈਆਂ, ਚਿੱਤੋ, ਜੱਲੇਵਾਲ, ਹਰਮੋਇਆ, ਖੇੜਾ ਕਲਾ, ਖਨੇੜਾ, ਜਿਆਣ, ਬਡਲਾ, ਅਹਿਰਾਣਾ ਕਲਾਂ ਆਦਿ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਡਾ. ਚੱਬੇਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੱਖ

ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਅਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਰਾਜ ਦੇ ਹਰ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਕ੍ਰਿਸਟਾਚਾਰ-ਮੁਕਤ, ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਅਤੇ ਜਨ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਰੁਖ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ, ਸਥਾਨਕ ਨਿਵਾਸੀ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ

ਵਰਕਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖਿਆ, ਸਿਹਤ, ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵੱਲ ਉਠਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਕਦਮਾਂ ਦੀ ਸਾਰਾਹਣਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਚੱਬੇਵਾਲ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਡਾ. ਈਸ਼ਾਕ ਅਤੇ ਸਾਂਸਦ ਡਾ. ਰਾਜਕੁਮਾਰ ਚੱਬੇਵਾਲ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਕਾਰਜਕ੍ਰਮ ਦੇ ਅੰਤ ‘ਚ ਡਾ. ਰਾਜਕੁਮਾਰ ਚੱਬੇਵਾਲ ਨੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਲੋਕ-ਭਲਾਈ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਭਾਗੀਦਾਰ ਬਣਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਰਪੰਚ ਸੁਨੀਤਾ ਦੇਵੀ, ਸਰਪੰਚ ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ, ਸਰਪੰਚ ਮੋਹਨ ਲਾਲ, ਕਾਲਾ ਜੱਲੇਵਾਲ, ਰਿੰਕੂ ਸਿੱਧੂ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਮੁੱਖ ਅਧਿਆਪਕ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਮੁੱਖ ਅਧਿਆਪਕ ਜਥੇਬੰਦੀ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ

ਸੂਬੇ ‘ਚ ਕਨਵੈਂਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਅਗਾਜ਼ ਮੇਰੇ ਤੋਂ -,, ਅਮਨਦੀਪ ਸ਼ਰਮਾ

ਅਧਿਆਪਕ ਮੰਗਾਂ ਮਸਲਿਆਂ ਤੇ ਹੋਵੇਗਾ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ,,, -ਦਿਲਬਾਗ ਸਿੰਘ ਬੋਡੇ

ਮਾਨਸਾ 27 ਜੂਨ (ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਪਮਾਰ)

ਮੁੱਖ ਅਧਿਆਪਕ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਮੁੱਖ ਅਧਿਆਪਕ ਜਥੇਬੰਦੀ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਭਰ ਵਿੱਚ ਕਨਵੈਂਸ਼ਨ ਦੇ ਆਗਾਜ਼ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੇ ਸੂਬਾਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਮਨਦੀਪ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 12 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਨਵੰਤਰ ਸਿੰਘ ਦੇਸ਼-ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰੀ ਹਾਲ ਮੇਰਾ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬ ਪੱਧਰੀ ਪਹਿਲੀ ਕਨਵੈਂਸ਼ਨ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਕਨਵੈਂਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸੂਬੇ ਭਰ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਭਾਗ ਲੈਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਕਨਵੈਂਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੇ ਮੰਗਾਂ

ਮਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਉਭਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਵੀ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਕਨਵੈਂਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਮੇਰਾ ਵਿਖੇ ਕਨਵੈਂਸ਼ਨ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਦਿਲਬਾਗ ਸਿੰਘ ਬੋਡੇ, ਭਗਵੰਤ ਭਟੇਜਾ ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਨੂੰ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਥੇਬੰਦੀ ਸੂਬਾਈ ਜੇਆਇੰਟ ਸਕੱਤਰ ਰਕੇਸ਼ ਗੋਇਲ ਬਰੇਟਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੇਰਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ

,ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਸੰਗਰੂਰ ਵਿਖੇ ਕਨਵੈਂਸ਼ਨਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸਕੱਤਰ ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ ਬੱਛੇਆਣਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਆ ਰਹੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਾਂਬੱਧ ਕਰਨਾ, ਬੇਲੋੜੀ ਡਾਕ ਤੋਂ ਰਾਹਤ, ਹੈਡ ਟੀਚਰ ਨੂੰ ਕਲਾਸ ਤੋਂ ਛੋਟ, ਸੈਂਟਰ ਹੈਡ ਟੀਚਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਲੋਮੀਟਰ

ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਟੀਏ ਡੀਏ, ਪੇਂਡੂ ਭੱਤਾ ਬਹਾਲ ਕਰਾਉਣਾ, ਪੁਰਾਣੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਸਕੀਮ ਬਹਾਲ ਕਰਵਾਉਣਾ, ਏਸੀਪੀ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਆਦਿ ਮਸਲਿਆ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਜਥੇਬੰਦੀ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਕਨਵੈਂਸ਼ਨ ਲਈ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੁਰ ਪਾਤੜਾ, ਮਾਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਗਲਾ ਮਾਨਸਾ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਏਕੋਟ, ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ, ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ, ਲਵਨੀਸ਼ ਗੋਇਲ ਨਾਭਾ, ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਬੀਆ, ਜਸ਼ਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਕੁਲਾਣਾ, ਰੇਸ਼ਮ ਸਿੰਘ, ਅਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸੰਗਰੂਰ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਕਾਲਜ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ‘ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਭਾਰਤ’ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਈ-ਸਹੁੰ ਚੁੱਕੀ

ਰਤੀਆ/ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ
ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ
ਨਾਰਕੋਟਿਕਸ ਕੰਟਰੋਲ ਬਿਊਰੋ
ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, ਹਰਿਆਣਾ
ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਅਗਵਾਈ
ਹੇਠ, ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਪੰਦਰਵਾੜਾ
(12 ਜੂਨ ਤੋਂ 26 ਜੂਨ) ਮਨਾ
ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ‘ਨਸ਼ਾ
ਮੁਕਤ ਭਾਰਤ’ ਹੈ। ਨਸ਼ਾ ਸਾਡੇ
ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹਾਂਮਾਰੀ
ਵਾਂਗ ਫੈਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ
ਇਸਨੂੰ ਦੀਮਕ ਵਾਂਗ ਖੋਖਲਾ
ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਨਸ਼ੇ

ਦੀ ਬੁਰਾਈ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ,
ਸਾਨੂੰ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਪੀੜ੍ਹੀ
ਵੱਲ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਧਿਆਨ
ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸਕੂਲਾਂ
ਅਤੇ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ
ਪੀੜ੍ਹੀ ਵੱਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ
ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ

ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਆਦਤ
ਦੇ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ
ਹਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਪੀੜ੍ਹੀ ਇਸ
ਤੋਂ ਬਚ ਸਕੇਗੀ। ਖਾਲਸਾ
ਤ੍ਰਿਸ਼ਤਾਬਦੀ ਸਰਕਾਰੀ
ਕਾਲਜ, ਰਤੀਆ, ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ
ਭਾਰਤ ਦੇ ਨੇਡਲ ਅਫਸਰ ਡਾ.

ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ
ਪੰਦਰਵਾੜੇ ਦੌਰਾਨ, ਕਾਲਜ ਦੇ
ਸੌ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ
ਨੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣ
ਲਈ (ਇੰਟਰਨੈੱਟ ‘ਤੇ ਸਹੁੰ
ਚੁੱਕ ਕੇ) ਈ-ਸਹੁੰ ਚੁੱਕੀ।
ਕਾਲਜ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ
ਅਤੇ ਸਟਾਫ ਨੇ ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ
ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ
ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕੀ।
ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਕਾਲਜ ਵੱਖ-ਵੱਖ
ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਨਸ਼ਿਆਂ
ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪੈਦਾ
ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀ
ਇਸ ਬੁਰਾਈ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣ
ਅਤੇ ‘ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਭਾਰਤ’ ਦਾ
ਸਾਡਾ ਸੰਕਲਪ ਪੂਰਾ ਹੋਵੇ।

ਫਤਿਹਾਬਾਦ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਭੇਡੀਆ ਖੇੜਾ ਵਿੱਚ ਮਹਿਲਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਾਈਬਰ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਆਯੋਜਨ

ਫ ਤਿ ਹਾ ਬਾ ਦ / ਸੁ ਨੀ ਲ
ਕੁਮਾਰ
ਐਸ.ਪੀ. ਸ਼੍ਰੀ ਸਿਧਾਂਤ ਜੈਨ,
ਆਈ.ਪੀ.ਐਸ. ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-
ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਹੇਠ, ਫਤਿਹਾਬਾਦ
ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਭਰ ਵਿੱਚ
ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਮਹਿਲਾ
ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਾਈਬਰ
ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਮੁਹਿੰਮ ਦੇ ਤਹਿਤ
ਭੇਡੀਆ ਖੇੜਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਆਯੋਜਨ
ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ
ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਮਹਿਲਾ ਥਾਣਾ
ਇੰਚਾਰਜ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਮੰਜੂ
ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੀਤੀ।

ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ, ਸਥਾਨਕ
ਕਾਲਜ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ
ਨੂੰ ਮਹਿਲਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਰਵੇਖਣ
ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ
ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ,
ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ
ਵਿਚਾਰ, ਅਨੁਭਵ ਅਤੇ ਸੁਝਾਅ
ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਸਰਵੇਖਣ
ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ
ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ
ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ
ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਜਾਣਨਾ ਅਤੇ
ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਨੀਤੀਆਂ ਵਿੱਚ
ਸੁਧਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ।
ਇਸ ਮੌਕੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ
ਮੰਜੂ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ
ਨੂੰ ਮਹਿਲਾ ਸੁਰੱਖਿਆ
ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ,
ਹੈਲਪਲਾਈਨ ਨੰਬਰ 112,

1091 ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ
ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਹੋਰ ਸਾਧਨਾਂ
ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ
ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਿਸੇ
ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ
ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਬਿਨਾਂ ਝਿਜਕ
ਪੁਲਿਸ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨਾ
ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ,
ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਈਬਰ
ਧੋਖਾਧੜੀ, ਐਂਨਲਾਈਨ
ਧੋਖਾਧੜੀ, ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ‘ਤੇ
ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਉਪਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ
ਜਾਗਰੂਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।
ਵਿ ਦਿ ਆ ਰ ਥੀ ਆਂ
ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ,
ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਮੰਜੂ ਸਿੰਘ ਨੇ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰ ਬਣਨ,
ਸੁਚੇਤ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ

ਵੀ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਦਾ ਸੱਦਾ
ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ
ਕਿ ਫਤਿਹਾਬਾਦ ਪੁਲਿਸ ਔਰਤਾਂ
ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ
ਤਰਜੀਹ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ
ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਲਗਾਤਾਰ ਆਯੋਜਿਤ
ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਵੱਧ
ਤੋਂ ਵੱਧ ਔਰਤਾਂ ਸਸ਼ਕਤ ਅਤੇ
ਜਾਗਰੂਕ ਹੋ ਸਕਣ।

ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਰਾਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਗੇਦ - ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ

ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ (ਸਤਨਾਮ
ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ)
ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅੰਕੁਰਜੀਤ
ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ
ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਪਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ
ਹੀ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਗੇਦ ਲੈਣਾ
ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਡਾਪਸ਼ਨ
ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਹੀ ਬੱਚਿਆਂ
ਨੂੰ ਗੇਦ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ
ਸਪੁਰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਡਿਪਟੀ
ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅੰਕੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ
ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ
ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ
ਇਸਤਰੀ ਤੇ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ
ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਗੇਦ
ਲੈਣ ਬਾਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹਦਾਇਤਾਂ
ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੰਨ-ਬਿੰਨ ਪਾਲਣਾ
ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ
ਤਾਂ ਜੋ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ
ਨਾਲ ਅਡਾਪਸ਼ਨ ਨਾ ਹੋ ਸਕੇ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਗੱਲ
ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਈ ਹੈ ਕਿ
ਕਈ ਮਾਪੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ
ਕੋਲ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰਥ

ਹੋਣ ‘ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਪੁਰਦ
ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਗੇਦ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ
ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ
ਹਸਪਤਾਲ, ਨਰਸਿੰਗ ਹੋਮ
ਜਾਂ ਡਾਕਟਰ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ
ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ
ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਿਹੜੇ ਮਾਪੇ
ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਗੇਦ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ
ਹਨ, ਉਹ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿਹਤ
ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਰਾਬਤਾ ਕਰਦੇ
ਹਨ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ
ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ
ਹੈ ਕਿ ਸਿਹਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ,
ਭਾਵੇਂ ਸਰਕਾਰੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ
ਹੋਣ, ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰ ਕੰਮ
ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ
ਤਹਿਤ ਬੱਚਾ ਸਪੁਰਦ ਕਰਨ
ਜਾਂ ਗੇਦ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ
ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਤਾਂ
ਜੋ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਡਾਪਸ਼ਨਾਂ
ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ
ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ
ਦੀ ਰਾਖੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਟਰੈਫਿਕਿੰਗ
ਜਾਂ ਸ਼ੋਸਣ ਦੇ ਜੋਖਮਾਂ ਤੋਂ
ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਅਡਾਪਸ਼ਨ
ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ
ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ
ਹੈ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ

ਨੇ ਕਿਹਾ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵੀ
ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰੀ
ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਬੱਚੇ ਦੇ
ਗੇਦ ਲੈਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ
ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ
ਉਹ ਅਡਾਪਸ਼ਨ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ
2022 ਦੀ ਧਾਰਾ 7(4)
ਅਤੇ 9(4) ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਲ੍ਹਾ
ਬਾਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਫਤਰ ਨੂੰ
ਅਤੇ ਬਾਲ ਭਲਾਈ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ
ਸੂਚਿਤ ਕਰਨਗੇ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ
ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਮੈਡੀਕਲ
ਸਟਾਫ ਬੱਚੇ ਦੀ ਅਡਾਪਸ਼ਨ
ਨੂੰ ਲੈਕੇ ਲੀਗਲ ਫਰੇਮ ਵਰਕ
ਤੋਂ ਪਰੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ
ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਨਰਸਿੰਗ ਹੋਮ,
ਹਸਪਤਾਲ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰ
ਸੈਂਟਰਲ ਅਡਾਪਸ਼ਨ ਰਿਸੋਰਸ
ਅਥਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ
ਮੁਤਾਬਿਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ
ਨਾਲ ਹੀ ਬੱਚਾ ਸਪੁਰਦ
ਕਰਨ ਅਤੇ ਗੇਦ ਲੈਣ ਦੀ
ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਗੇ
। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵੀ ਮਾਤਾ-
ਪਿਤਾ ਆਪਣੀ ਇੱਛਾ ਨਾਲ
ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਛੱਡਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ
ਹਨ ਜਾਂ ਗੇਦ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ,
ਉਹ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ

ਬਾਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਫਤਰ,
ਜਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕੰਪਲੈਕਸ,
ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਰੋਡ ਤੀਜੀ ਮੰਜਿਲ,
ਕਮਰਾ ਨੰ.416, ਫੇਨ ਨੰ.
01823-222322 ਸ਼ਹੀਦ
ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਨਾਲ
ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।
ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ,
ਸੰਸਥਾ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ
ਨਾਲ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਗੇਦ ਲੈਂਦਾ ਜਾਂ
ਦਿੰਦਾ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ
ਜੁਵਨਾਇਲ ਜਸਟਿਸ ਐਕਟ
ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ
ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ 3 ਸਾਲ ਦੀ
ਕੈਦ ਜਾਂ 1 ਲੱਖ ਰੁਪਏ
ਜੁਰਮਾਨਾ ਜਾਂ ਦੋਨੋਂ ਹੋ ਸਕਦੇ
ਹਨ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ
ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਖਰੀਦਦਾ ਜਾਂ ਵੇਚਦਾ
ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ
ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਮੁਤਾਬਿਕ 5 ਸਾਲ
ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ 1 ਲੱਖ ਰੁਪਏ
ਜੁਰਮਾਨਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸੁਨਾਮ ਉਧਮ ਸਿੰਘ
ਵਾਲਾ,27 ਜੂਨ - (ਜਗਸੀਰ
ਲੌਂਗੋਵਾਲ)- ਦੇਣਕਾਰ
ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਫਸਰ ਕਮ
ਐਸ.ਡੀ.ਐੱਮ. ਸੁਨਾਮ ਵੱਲੋਂ ਵੱਡੀ
ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕਾਂ
ਦੀਆਂ ਬੀ.ਐੱਲ.ਓ. ਡਿਊਟੀਆਂ
ਲਾਉਣ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ
ਡੈਮੋਕ੍ਰੈਟਿਕ ਟੀਚਰਜ਼ ਫਰੰਟ
ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਬਲਾਕ ਚੀਮਾ
ਅਤੇ ਸੁਨਾਮ-1 ਇਕਾਈ ਅਤੇ
6505 ਅਧਿਆਪਕ ਯੂਨੀਅਨ
ਬਲਾਕ ਚੀਮਾ ਦਾ ਵਫਦ ਅੱਜ
ਉਕਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ।
ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਡੀ.ਟੀ.

ਐੱਫ. ਦੇ ਬਲਾਕ ਚੀਮਾ ਦੇ
ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਸਬੀਰ ਨਮੋਲ,ਬਲਾਕ
ਸੁਨਾਮ -1 ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਵਿੰਦਰ
ਸਿੰਘ ਅਤੇ 6505 ਅਧਿਆਪਕ
ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਚਮਕੌਰ ਸਿੰਘ
ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਫਦ ਨੇ ਮੰਗ
ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਰਾਹੀਂ
ਸਾਰੇ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ
ਦੀਆਂ ਬੀ.ਐੱਲ.ਓ. ਡਿਊਟੀਆਂ
ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ
ਵਿੱਚ ਲਾਉਣ, ਸਕੱਤਰ ਸਕੂਲ
ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਪੱਤਰ ਅਨੁਸਾਰ

ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ
ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ
ਨਾਨ ਟੀਚਿੰਗ ਸਟਾਫ ਦੀ ਇਹ
ਡਿਊਟੀ ਲਾਉਣ, ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ਿਆਂ
ਸਾਇੰਸ, ਗਣਿਤ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ,
ਸਮਾਜਿਕ ਸਿੱਖਿਆ,ਪੰਜਾਬੀ
ਅਤੇ ਹਿੰਦੀ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ
ਦੀ ਇਹ ਡਿਊਟੀ ਬਿਲਕੁਲ
ਨਾ ਲਾਉਣ ਅਤੇ ਇਸਤਰੀ
ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਡਿਊਟੀ
ਨਾ ਲਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ।
ਵਫਦ ਵੱਲੋਂ ਮਾਣਯੋਗ ਸਿੱਖਿਆ

ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਐਂਨਲਾਈਨ ਜਿਨਸੀ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ‘ਚ ਵੱਡੀ ਕਾਰਵਾਈ: ਦੋ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ, 33 ਸ਼ੱਕੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ

ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਐਂਨਲਾਈਨ
ਜਿਨਸੀ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ
‘ਚ ਵੱਡੀ ਕਾਰਵਾਈ

ਕਰਦਿਆਂ Punjab Po-
lice ਦੇ ਸਾਈਬਰ ਕ੍ਰਾਈਮ
ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ
ਐਂਨਲਾਈਨ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ
ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜ਼ਰੀਏ ਬੱਚਿਆਂ
ਦੇ ਜਿਨਸੀ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਅਤੇ
ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਵਾਲੀ ਸਮੱਗਰੀ

(ਸੀਐਸਪੀਏਐਮ) ਨੂੰ ਦੇਖਣ,
ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅੱਗੇ
ਭੇਜਣ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ
ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ
‘ਤੇ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ
ਕਰਦਿਆਂ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ
ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-

ਨਾਲ 33 ਸ਼ੱਕੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ
ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ
ਅੱਜ ਇਥੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ
ਜਨਰਲ ਆਫ ਪੁਲਿਸ
(ਡੀਜੀਪੀ) ਪੰਜਾਬ ਗੌਰਵ
ਯਾਦਵ ਨੇ ਦਿੱਤੀ।

ਬੰਗਾ (ਚਰਨਜੀਤ
ਸੱਲੂ): ਹਲਕਾ ਬੰਗਾ ਤੋਂ ਆਪ
ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਮੈਡਮ
ਹਰਜੋਤ ਕੌਰ ਲੋਹਟੀਆ ਨੂੰ
ਅੱਜ ਪਾਰਟੀ ਹਾਈ ਕਮਾਂਡ
ਵੱਲੋਂ ਬੰਗਾ ਹਲਕੇ ਦਾ ਸੰਗਠਨ
ਇੰਚਾਰਜ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ
ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਮੂਹ ਆਮ
ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਵਰਕਰਾਂ
ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਲਹਿਰ ਪਾਈ
ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ
ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਮੈਡਮ

ਹਰਜੋਤ ਕੌਰ ਲੋਹਟੀਆ ਨੇ
ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਮ ਆਦਮੀ
ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕੌਮੀ ਕਨਵੀਨਰ
ਸ਼੍ਰੀ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ,
ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ
ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਵਲੋਂ ਮੈਨੂੰ
ਜੋ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪੀ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ
ਮੈਂ ਤਨਦੇਹੀ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ
ਨਾਲ ਨਿਭਾਵਾਂਗੀ ਅਤੇ ਆਮ
ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਹੋਰ
ਮਜਬੂਤੀ ਨਾਲ ਬੁਲੰਦੀਆਂ
ਵੱਲ ਲਿਜਾਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼
ਕਰਾਂਗੀ। ਇੱਥੇ ਇਹ ਗੱਲ
ਵਰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਮੈਡਮ
ਹਰਜੋਤ ਕੌਰ ਲੋਹਟੀਆ

ਜਮੀਨ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਲੀਡਰ
ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਮ ਆਦਮੀ
ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਮਜਬੂਤੀ ਲਈ
ਦਿਨ ਰਾਤ ਇੱਕ ਕਰਕੇ ਪਾਰਟੀ
ਨੂੰ ਮਜਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ
ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ
ਹੈ। ਉਹ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਰਕਰਾਂ
ਨਾਲ ਹਰ ਸੁੱਖ ਅਤੇ ਦੁੱਖ
ਵਿਚ ਸਦਾ ਸ਼ਰੀਕ ਰਹਿੰਦੇ
ਹਨ। ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਪਹਿਲਾਂ
ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਜਨਰਲ
ਸਕੱਤਰ ਮਹਿਲਾ ਵਿੰਗ ਦੀ
ਜੋ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸੀ
ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਤਨਦੇਹੀ
ਨਾਲ ਨਿਭਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸੇ ਮਿਹਨਤ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੱਡੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ
ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ। ਅੱਜ ਹਲਕਾ
ਸੰਗਠਨ ਇੰਚਾਰਜ ਬੰਗਾ
ਨਿਯੁਕਤ ਹੋਣ ਤੇ ਮੈਡਮ
ਹਰਜੋਤ ਕੌਰ ਲੋਹਟੀਆ
ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਚਹੇਤਿਆਂ
ਵੱਲੋਂ ਵਧਾਈ ਦੇਣ ਦਾ
ਤਾਂਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

हमारी आजादी की लड़ाई बाकी है- बाबा साहब

बाबा साहेब कहते हैं

1935 के अधिनियमन लागू होने के बाद, भारतीय राष्ट्रीय कांग्रेस पार्टी ने 1937 में भारत के आधे राज्यों में सरकारें बनाई और चतरवर्न के हिंदू लोगों ने 7 राज्यों के ब्राह्मण मुख्यमंत्री बनाए और मंत्री, विधायक और सांसद आदि भी बने। अब शासन, प्रशासन भारत चतरवर्न के लोगों के हाथों में था, फिर भी ये लोग खुद को अंग्रेजों का गुलाम मानते थे। 1947 में सत्ता परिवर्तन के बाद, अनुसूचित वर्ग के लोगों को लगभग वैसे ही समान अधिकार मिले जैसे कि ब्रिटिश शासन के दौरान चतरवर्न के हिंदुओं को थे। वर्तमान में अनुसूचित जाति के लोग मुख्यमंत्री, मंत्री, विधायक, सांसद बनते हैं, लेकिन वे अनुसूचित वर्ग के समाज के लोगों के समानता के अधिकारों को सुनिश्चित करवाने के लिए कुछ नहीं कर पा रहे।

गोलमेज सम्मेलन से पहले 9, 10, 11 अगस्त 1930 को नागपुर में तीन दिनों के लिए राष्ट्रीय स्तर का अछूत सम्मेलन आयोजित किया गया था। इसमें लंदन में होने वाले गोलमेज सम्मेलन

के लिए अछूतों के प्रतिनिधियों के नामांकन किए जाने थे, जहाँ भावी भारतीय संविधान की रूपरेखा पर चर्चा होनी थी। आज़ादी के बाद जो भी सामाजिक-राजनीतिक घटनाक्रम होने वाले थे, बाबासाहेब ने 20 साल पहले ही चेतावनी दे दी थी। पूरी जानकारी और लिंक के लिए, दैनिक लेख पढ़ना ज़रूरी है।

(कल के लेख का शेष भाग).

31. सज्जनो, ये वे कारण हैं जिसके लिए मैं यह सोचता हूँ कि दलित वर्ग को नागरिक अवज्ञा आन्दोलन का समर्थन नहीं करना चाहिए। यह उनके हित में होगा कि वे गोल मेज सभा में शांति वार्तालाप कर अवसर का लाभ उठायें। वे इस बात को दबाव बनाकर कहें कि दलित वर्ग को पर्याप्त प्रतिनिधित्व प्रदान किया जाए और तुम्हारा प्रतिनिधित्व केवल योग्य और ईमानदार व्यक्ति ही करें जिन्हें आपका पूर्ण विश्वास प्राप्त हो।

VII. दलित वर्ग का संगठन:

32. मेरे कई मित्रों ने मुझे सावधान किया है कि दलित वर्ग की तटस्थ रणनीति का खामियाजा दलित वर्ग को काफी मंहगा पड़ेगा और उनको चाहिए कि उन्हें अपने को ब्रिटिश सरकार या भारतीय राष्ट्रीय कांग्रेस में से एक के साथ, मित्र बनकर जुड़ जाना चाहिए। मैंने इस प्रश्न पर गहनता से विचार किया है और इस निष्कर्ष पर पहुंचा हूं कि दोनों से अलग अपनी स्वतंत्र पहचान बनाए रहना ही दलित वर्ग के हित में है। जैसा कि मैंने कहा है कि मैं भारत के लिए डोमिनियन स्थिति स्वशासित देश का दर्जा देने का विरोध नहीं कर सकता क्योंकि मुझे पूरा विश्वास है कि ब्रिटिश सरकार हमारी समस्या का समाधान नहीं कर सकती। मुझे यह समझ नहीं आता कि कांग्रेस के साथ मिलने से हम अपनी समस्या के हल के नजदीक कैसे पहुंच सकते हैं ? ऐसा कहते हैं कि कांग्रेस छुआछूत नहीं मानती और यही विशाल जन समूह का प्रतिनिधित्व करने वाली एक संस्था है। निःसंदेह महात्मा गांधी के संरक्षण में इस संस्था ने एक प्रस्ताव पारित कर छुआछूत प्रथा को एक अपराध माना। परन्तु कांग्रेस ने इसका समाधान करने के लिए क्या किया? कांग्रेस की सदस्यता बढ़ाने के लिए खद्दर को हर सदस्य के लिए विशेषाधिकार शर्त घोषित किया। कांग्रेस ने खद्दर की जगह छुआछूत हटाने को हर

सदस्य के लिए विशेषाधिकार शर्त से क्यों नहीं जोड़ा? ऐसी विशेषाधिकार शर्त का पालन अत्यंत सरल होता। ऐसी शर्त के पालन की पात्रता के लिए छूत को किसी अछूत को अपने घर में सेवक या विद्यार्थी के रूप में अपनी शरण में रखने की बात रखी गई होती महात्मा गांधी ने छुआछूत दूर करने के लिए क्या प्रयास किया? गांधी के व्यक्तित्व, स्वयं का प्रभाव पैसे के संसाधनों तथा धर्मपरायणता को देखते हुए छुआछूत की चर्चा तो की परन्तु प्रयोगात्मक उपाय नहीं अपनाए। प्रत्येक वर्ष वह सूत कातने वालों के लिए धन इकट्ठा करने यात्रा पर जाते हैं, क्या कभी उन्होंने 'छुआछूत हटाने के लिए धर्मयुद्ध छेड़ने की घोषणा की? जितना वे चरखे पर खर्च करता है उसका एक सौवा भाग भी उन्होंने छुआछूत उन्मूलन पर खर्च नहीं किया? आप सबको विदित है कि कैसे महात्मा गांधी ने तीन सप्ताह तक हिन्दू और मुसलमान एकता के लिए उपवास रखा। क्या महात्मा गांधी ने कभी छूतों व अछूतों के बीच सद्भावना या उदारता भावना के लिए एक दिन का भी व्रत रखा? यदि कुछ ऐसे प्रयोग किए होते तो कोई भी कांग्रेस मंच को स्वीकृति देता। परन्तु छुआछूत के दाग को हटाने के ऐसे किसी भी असली प्रयास का कोई साक्ष्य या प्रमाण उपलब्ध नहीं है। परन्तु हमें मालूम है कि कैसे स्वामी श्रद्धानन्द को जब यह लगा कि कांग्रेस छुआछूत हटाने का दिखावा करने के अतिरिक्त इस विषय पर कुछ भी करना नहीं चाहती तो उन्हें निराश होकर कांग्रेस छोड़नी पड़ी। अगर कांग्रेस के द्वारा पारित प्रस्तावों के आधार पर निर्णय लेना हो तो कोई भी आसानी से यह स्वीकार नहीं करेगा कि कांग्रेस एक विशाल जन समूह का प्रतिनिधित्व करने वाली पार्टी है। इसके आर्थिक प्रस्तावों के अवलोकन से पता चलता है कि इसका ध्यान उच्च वर्ग एवं मध्यम वर्ग के विषयों पर केन्द्रित हैं। इस पार्टी के व्यापार सम्बन्धी प्रस्ताव व्यापारिक तथा निर्माताओं से सम्बन्धित हैं और कामगार, मजदूर को बड़ी कठोरता से

भुला दिया गया है। एक संस्था जो एक पाउंड की तुलना में रुपये के 16 पैसे विनिमय मूल्य का समर्थन करती है उसे जनसमूह की प्रतिनिधि कहलाने का अधिकार तो खोना ही होगा। नमक कर का विषय नागरिक अवज्ञा आन्दोलन से जोड़कर कांग्रेस को नया मुखौटा नहीं मिल सकता। नमक कर का विरोध विस्फोटक है तथा राजनीतिक आन्दोलन के लिए एक स्वागत योग्य पहलू है। परन्तु जैसे खीर का मानदण्ड उसके स्वाद में है वैसे ही नमक कर का असली मानदण्ड इस बात पर निर्भर करेगा कि कितनी तत्परता से इसके बदले में बोझा कहीं और डालने के लिए समारोपण कर पाएंगे जो पूंजीपति को तो काटे परन्तु निर्धनों को अपने प्रभाव से मुक्त कर सके। समय ही अकेले इसके साथ जुड़ी वास्तविकता का बयान कर सकता है। मुझे इस बात में कोई शक नहीं कि जब परीक्षण का समय आएगा तो बहुत से कांग्रेसी तुरन्त अमीरों के साथ में होंगे न कि जनसमूह के साथ कांग्रेस गरीबों तथा जनसमूह की समस्याओं के प्रति उदासीन और निरुत्साहित रहेगी, यह एक अवश्यंभावी सत्य है। क्योंकि कांग्रेस एक राष्ट्रीय आन्दोलन का प्रतिनिधित्व कर रही है और वह एक राजनीतिक पार्टी नहीं है। इसलिए इसके कार्यक्रम और योजना सब गोलमाल हैं। यह सबको अवश्य विदित हो गया होगा कि एक संस्था अगर सबका हित सोचने को बाधित है तो संस्था केवल कुछ लोगों के हित की निगरानी का नाटक मात्र कर सकती है और सबसे कमजोर को उसके भाग्य पर छोड़ देगी। मैं यह समझने में असमर्थ हूँ कि हम कांग्रेस से समर्थन की आशा कैसे कर सकते हैं जब उसके ऐसा करने से हमारे विरोधी कांग्रेस के विरुद्ध हो जाएंगे और कांग्रेस उनके समर्थन के बल पर ही जीवित है।

लेख का शेष भाग कल.....

(कल के लेख का शेष भाग)

मद्रास प्रेसिडेंसी के तिन्नेवल्ली जिले में दृष्टिर्वर्जित लोगों का ऐसा वर्ग है, जिसे पुराडा वन्ना कहते हैं। उनके बारे में कहा जाता है कि 'दिन में उन्हे बाहर आने की अनुमति नहीं है, क्योंकि उन पर दृष्टि पड़ने से ही आदमी भ्रष्ट हो जाता है। ये अभागे लोग निशाचरों जैसा जीवन जीने के लिए विवश हैं। वे अंधरे में अपनी मांद से बाहर निकलते हैं और पो फटने के पूर्व ही लकड़बाघे, बिज्जू की भांति अपने-अपने घरों की ओर लौट पड़ते हैं। '

सामीप्यवर्जितों तथा दृष्टिवर्जितों की क्या कठिनाइयां होंगी? वे अपना जीवन कैसे काटते होंगे? यदि उनका दर्शन या उनका सामीप्य भी सहन नहीं किया जाता तो वे क्या रोजगार कभी पा सकते हैं? भीख मांगने और कुत्ते का मांस खाने के अलावा वे कर भी क्या सकते हैं? निश्चय ही कोई भी सभ्यता इससे अधिक क्रूर नहीं हो सकती। वास्तव में यह महान दया है कि सामीप्यवर्जितों तथा दृष्टिवर्जितों की संख्या बहुत कम है। पर क्या ये पांच करोड़ अस्पृश्य किसी भी सभ्यता के अधिकारी नहीं हैं?

अस्पृश्य लोग अपनी दुर्दशा से बच नहीं सकते, क्योंकि वे स्पर्श की भांति घूम-फिर नहीं सकते। निश्चय ही जिस गांव में वे रहते हैं, वहां के लोग उन्हें जानते - पहचानते हैं और जब तक वे वहां रहते हैं, वे जाली रूप धारण नहीं कर सकते हैं। यदि वे गांव छोड़कर शहर में आ जाते हैं तो हो

सकता है कि वे स्पृश्य की भांति वहां घूम-फिर सकें। लेकिन वे जानते हैं कि यदि उनके बारे में पता चल गया तो उनकी कैसी दुर्गति होगी।

समाचारपत्रों में
छपी निम्न घटना से
कुछ अनुमान लग
जाएगा कि जाली रूप
है :

रूढ़िवादिता का पागलपन'

‘अस्पृश्यों’ के प्रति कथित बर्बर व्यवहार:

महार होने का अपराध अहमदाबाद से श्री केशवजी रनछोड़जी वघेल ने बहिष्कृत हितकारिणी सभा के अध्यक्ष डा. भीमराव अम्बेडकर को सूचना दी है :

बापूराव लक्ष्माण और उनके भाई कौराओ पिछले छह सालों से अहमदाबाद में रह रहे हैं। वे मराठा जाति के दक्कन से आए कुछ लोगों के साथ उठते-बैठते थे। दामू और लक्ष्मण नामक कौराओं के दो बेटे मराठों की भजन मंडलियों में हिस्सा लिया करते थे। लेकिन हाल में मराठों

को पता चला कि दामू और लक्ष्मण नामक दोनों भाई महार जाति के हैं और इस बारे में निश्चय करने के लिए सूरत और अहमदाबाद के बीच चलने वाली पार्सल ट्रेन में काम करने वाले दो महारों

को दामू और लक्ष्मण को पहचानने के लिए खासतौर पर बुलाया गया। यह निश्चय कर लेने के बाद कि दामू और लक्ष्मण महार हैं, उन्हें इसी मास की 11 तारीख की आधी रात को कालपुर, भंडारी पोल, में भजन मंडली के लिए बुलाया गया। जब पूछा गया कि वे किस जाति के हैं, और लक्ष्मण ने उत्तर दिया कि वे सोमवंशी हैं। इस उत्तर से मराठे दामू क्रुद्ध हो गए। मराठों ने उन्हें जी भर के गालियां दीं और कहा कि उन्होंने उनके व्यक्तियों और स्थानों को भ्रष्ट किया है। मराठों ने महार बंधुओं की ठुकाई व पिटाई की। एक भाई के पास सोने की अंगूठी थी। वह उससे जबरन छीन ली गई और उसे 11 रुपये में बेच दिया गया। इस रकम में से छह रुपये उस महार को अदा कर दिए गए, जिसे इन बंधुओं की पहचान के लिए सुरत से बुलाया गया था। दामू और

लक्ष्मण ने मराठों से चिरौरी और विनती की कि उन्हें उनके घर लौटने दिया जाए। लेकिन मराठों ने कहा कि वे तभी जा सकते हैं, जब वे 500 रुपये का जुर्माना अदा कर दें। जब महार बंधुओं ने कहा कि वे इतनी बड़ी रकम तो नहीं दे सकते, तो एक मराठे ने सुझाव दिया कि महार बंधुओं पर केवल 125 रुपये का जुर्माना किया जाए। लेकिन एक मराठे ने जुर्माने के सुझाव का विरोध करते हुए कहा कि उन्हें केवल जुर्माने से संतुष्ट नहीं होना चाहिए, बल्कि अपनी जाति छिपाने के अपराध के लिए महार बंधुओं को कठोर दंड देना चाहिए। ऐसा निर्णय कर लेने के बाद महार बंधुओं को रोक लिया गया और सबेरे 9 बजे के लगभग उनका बर्बरतापूर्ण तिरस्कार किया गया। बाईं ओर से उनकी मूंछें और दाईं ओर से उनकी भौंहें उस्तरे से साफ कर दी गईं। उनके शरीरों पर तेल और मिट्टी में सनी कालिख पोत गईं। उनके गलों में पुराने जूतों की मालाएं डाल दी गईं। उनमें से एक के हाथ में झाड़ू पकड़ा दी गई। दूसरे के हाथ में तख्ती पकड़ा दी गई। उस पर लिखा था कि अपराधियों को दंड इसलिए दिया गया कि उन्होंने उच्च जाति के लोगों को स्पर्श करने का दुस्साहस किया। महार बंधुओं का जुलूस निकाला गया। कोई 75 लोग उसमें साथ थे। आगे-आगे ढोल पीटा जा रहा था।

लेख का शेष भाग कल.....

“Equality **and** Justice”

WhatsApp No. 91-94636-01616

<https://equalityandjusticepatiala.wordpress.com/>

email - hardipchumber57@gmail.com

गुजरात: आप विधायक उमेश मकवाणा ने दलितों के साथ भेदभाव का आरोप लगाकर दिया इस्तीफा, पार्टी ने लगाया 5 साल का बैन!

मकवाणा ने आरोप लगाया कि “पार्टी में ऊंची जातियों का दबदबा है और दलित नेताओं को उपेक्षित किया जा रहा है।”

गांधीनगर: आम आदमी पार्टी (AAP) को गुजरात के विसावदर उपचुनाव में मिली जीत के जश्न के बीच बड़ा झटका लगा है। पार्टी के बोटाद विधायक और राष्ट्रीय संयुक्त सचिव उमेश मकवाणा ने सभी पदों से इस्तीफा दे दिया है और आरोप लगाया है कि “AAP पिछड़ों-दलितों के मुद्दों को उठाने में नाकाम रही है और पार्टी में जातिवादी मानसिकता बढ़ गई है।” उन्होंने खुलासा किया कि कड़ी उपचुनाव में दलित उम्मीदवार को सपोर्ट करने पार्टी के कोई नेता नहीं गए, जबकि विसावदर में गोपाल इटालिया के लिए पूरी पार्टी जुट गई थी।

मकवाणा ने AAP के राष्ट्रीय संयुक्त सचिव पद

और विधानसभा में दल के दंडक (नेता) पद से इस्तीफा दे दिया। उन्होंने विधायक पद से भी इस्तीफा देने की इच्छा जताई, लेकिन फिलहाल जनता से राय लेने का ऐलान किया है। AAP ने जवाबी कार्रवाई करते हुए उन्हें 5 साल के लिए निलंबित कर दिया। मकवाणा ने आरोप लगाया कि “पार्टी में ऊंची जातियों का दबदबा है और दलित नेताओं को उपेक्षित किया जा रहा है।”

मकवाणा लंबे समय से AAP से नाराज चल रहे थे और पार्टी कार्यक्रमों में शामिल नहीं हो रहे थे। विसावदर में अरविंद

केजरीवाल के प्रचार दौर के दौरान भी वह गायब रहे। उनका कहना है कि “AAP ने गुजरात में पिछड़े वर्गों को न्याय नहीं दिलाया।”

मकवाणा मूल रूप से भाजपा और ABVP से जुड़े रहे हैं और 22 साल तक संघ परिवार में सक्रिय रहे। 2022 में टिकट न मिलने पर AAP से चुनाव जीते थे। अब उनके भाजपा में वापस जाने की अटकलें तेज हो गई हैं।

मकवाणा ने दिल्ली के पूर्व मुख्यमंत्री और आप के राष्ट्रीय संयोजक अरविंद केजरीवाल को चिट्ठी भी लिखी है।

अरविंद केजरीवाल को

भेजी चिट्ठी में मकवाना ने कहा कि जय भारत, साथ में सूचित करता हूं कि मैं आम आदमी पार्टी में राष्ट्रीय संयुक्त सचिव के पद पर ढाई साल में सेवा कर रहा हूं। इसके साथ ही गुजरात विधानसभा में आम आदमी पार्टी चीफ व्हिप के रूप में सेवा कर रहा हूं। फिलहाल मेरी सामाजिक सेवाएं कम होने से, मैं आम आदमी पार्टी के तमाम पद से इस्तीफा दे रहा हूं। मैं एक कार्यकर्ता के रूप में पार्टी का कार्य करूंगा। मुझे सभी पद पर से और जिम्मेदारी से मुक्त करने के लिए मेरा आपसे अनुरोध है।

इधर पार्टी का कहना है , “ आम आदमी पार्टी के शीर्ष नेतृत्व ने पार्टी विरोधी और जनविरोधी गतिविधियों के कारण उमेश मकवाना को आम आदमी पार्टी से पांच साल के लिए निलंबित करने का फैसला किया है

कर्नाटक में दलित महिला रसोइया के कारण 21 बच्चों ने छोड़ा स्कूल — फिर उजागर हुई जातिगत भेदभाव की सच्चाई

कर्नाटक के चामराजनगर में दलित रसोइया से खाना बनवाने पर 21 बच्चों ने छोड़ा स्कूल, NCRB रिपोर्ट में दलित उत्पीड़न के आंकड़े चिंताजनक.

चामराजनगर, कर्नाटक: देश में एक तरफ दलित समाज को लेकर सामाजिक बदलाव की बातें होती हैं, तो दूसरी ओर आज भी छुआछूत और भेदभाव के मामले थमने का नाम नहीं ले रहे। शिक्षा, मंदिर, सार्वजनिक स्थल से सदियों तक दूर रखे गए दलित समुदाय के लोग आज कानून के तहत भले ही बराबरी के हकदार हों, फिर भी सामाजिक स्तर पर उनका संघर्ष आज भी जारी है। इसी क्रम में ताजा मामला कर्नाटक से सामने आया है।

दलित रसोइया से परहेज – 21 छात्रों ने छोड़ा स्कूल

हाल ही में कर्नाटक के चामराजनगर स्थित एक

सरकारी स्कूल में एक हैरान करने वाली घटना सामने आई है। स्कूल में मिड-डे मील बनाने के लिए एक दलित महिला की नियुक्ति से नाराज अभिभावकों ने अपने बच्चों को स्कूल से हटा लिया। जानकारी के मुताबिक, 2024-25 सत्र में 22 बच्चों ने एडमिशन लिया था, लेकिन दलित महिला रसोइया के नियुक्त होते ही 21 बच्चों के माता-पिता ने दाखिला रद्द करवा लिया। इस समय स्कूल में केवल एक बच्चा बचा है।

जातिगत भेदभाव के आंकड़े आज

भी भयावह

नेशनल क्राइम रिकॉर्ड ब्यूरो (NCRB) के आंकड़े इस सामाजिक सच्चाई पर गहराई से रोशनी डालते हैं। एनसीआरबी रिपोर्ट के अनुसार, भारत में प्रतिदिन दलित समुदाय के खिलाफ औसतन 150 से ज्यादा अत्याचार के मामले दर्ज होते हैं। गौर करने वाली बात यह है कि 2018 से 2022 के बीच दलित उत्पीड़न के मामले 35% तक बढ़े हैं।

दलित उत्पीड़न के बढ़ते मामले – NCRB रिपोर्ट

2018 में दर्ज मामले: 42,793

2021 में दर्ज मामले: 50,900

2022 में दर्ज मामले: 57,582

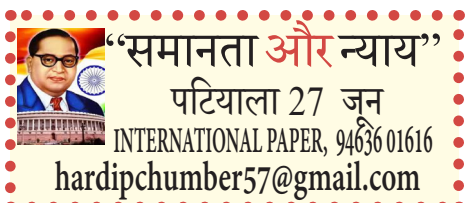
एनसीआरबी के अनुसार, उत्तर प्रदेश में दलित उत्पीड़न के सर्वाधिक मामले सामने आते हैं।

बदलाव की आवश्यकता

एक ओर जहां भारत सामाजिक समानता के लक्ष्य के साथ आगे बढ़ रहा है, वहीं इस तरह की घटनाएं इस बदलाव की धीमी रफ्तार को उजागर करती हैं। सामाजिक स्तर पर दलित समुदाय के साथ भेदभाव खत्म करने के लिए न केवल कानून बल्कि सामाजिक जागरूकता और संवेदनशीलता बेहद जरूरी है।

विद्यालय के मलबे के बीच टीन शेड की गुमटी के नीचे पढ़ाई कर देश का भविष्य गढ़ रहे छात्र

पन्ना जिले के लूका पुरवा में बच्चे टीनशेड गुमटी में पढ़ाई कर रहे हैं। जर्जर भवन ढहाया गया लेकिन 9 माह बाद भी नया स्कूल भवन नहीं बना।

पन्ना जिले में गुमटी में पढ़ाई करके बच्चे देश का भविष्य रोशन कर रहे हैं। यहां गुमटी में विद्यालय संचालित हो रहा है। मामला गौरिहार ब्लॉक के जनपद शिक्षा केंद्र अंतर्गत प्राथमिक विद्यालय लूका पुरवा का है, जहां विद्यालय भवन जर्जर होने के कारण 24 सितंबर को ढहा दिया गया था। इसके बाद खुले में कक्षाएं संचालित होती रहीं, जबकि विद्यालय के रिकार्ड उस टायलेट में रखे गए हैं, जो छात्रों के उपयोग के लिए बनाया गया था। प्रशासन ने जर्जर भवन चिन्हित करते हुए विद्यालय भवन को तो ढहा दिया, लेकिन 9 माह बीत जाने के बाद भी वैकल्पिक विद्यालय भवन की व्यवस्था नहीं की,

नतीजतन नए सत्र की शुरुआत ढहाए गए उसी विद्यालय के मलबे के बीच टीन शेड की गुमटी के नीचे ही कर दी गई है। इस संबंध में शिक्षकों का कहना है कि जनपद शिक्षा केंद्र के निर्देश पर एक गुमटी का निर्माण करा नए सत्र की शुरुआत कर दी गई है, जबकि सर्व शिक्षा अभियान के उपयंत्री ने भवन निर्माण के लिए बजट न होने का हवाला दिया है। मलबे के बीच टीनशेड के नीचे अध्ययनरत 31 बच्चे शैक्षणिक

सुविधाओं से विद्यालयों को लैस करने के सरकारी दावों की पोल खोल रहे हैं।

उक्त विद्यालय गांव के बाहर बने आंगनबाड़ी भवन में संचालित किया जाना था, लेकिन वहां पानी की उपलब्धता न होने और अधिक दूरी के कारण संचालन नहीं किया गया। ग्रामीणों ने बताया कि 9 माह पूर्व जब भवन गिराया गया था अगर उसी समय भवन बनाए जाने की प्रक्रिया शुरू हो जाती तो आज भवन बनकर न सिर्फ तैयार हो गया

होता बल्कि कक्षाएं भी संचालित होने लगती।

मैं बीआरसी से इस विषय में बात करता हूं। पूर्व में जर्जर भवन गिराए गए थे जिसके बाद भवन अभी बन नहीं सके। विद्यालय में संख्या कितनी है यह भी देखना होगा।

बलबीर रमन, एसडीएम गौरिहार

गांव में एक कमरा बमुश्किल किराए से मिला है वह भी कच्चा है जिसमें विद्यालय का बांकी का रिकार्ड व अन्य सामग्री रखी गई है। विद्यालय परिसर में महज एक शौचालय ही शेष बचा है जिसका उपयोग सामग्री रखने में किया जा रहा है।

रामप्रकाश पटेल, हेडमास्टर प्राथमिक विद्यालय लूका

सारिका पासवान और आशुतोष का झगड़ा SC-ST थाने पहुंचा, अभद्र बातों पर आयोग भी जाएंगी राजद प्रवक्ता

राजद प्रवक्ता सारिका पासवान और भूमिहार ब्राह्मण एकता मंच फाउंडेशन के अध्यक्ष आशुतोष कुमार के बीच जुबानी लड़ाई एससी-एसटी थाना पहुंच गई है। सारिका ने आशुतोष के खिलाफ पुलिस में एससी-एसटी एक्ट के तहत शिकायत दर्ज करा दी है।

राष्ट्रीय जनता दल (आरजेडी) की प्रवक्ता सारिका पासवान और भूमिहार ब्राह्मण एकता मंच के अध्यक्ष आशुतोष कुमार के बीच रणवीर सेना के प्रमुख रहे ब्रह्मेश्वर मुखिया को लेकर शुरू हुई जुबानी लड़ाई अनुसूचित जाति-जनजाति थाने पहुंच गई है। सारिका ने एससी-एसटी एक्ट के तहत आशुतोष के खिलाफ पुलिस में शिकायत कर दी है। सारिका ने आशुतोष की तुरंत

गिरफ्तारी की मांग की है। उन्होंने कहा कि वो इस मामले को लेकर एससी-एसटी आयोग और महिला आयोग भी जाएंगी। एससी-एसटी आयोग के अध्यक्ष धनंजय पासवान उर्फ मृणाल पासवान को राजद के नेताओं द्वारा शिकायत की तस्वीर भी सामने आई है।

सारिका और आशुतोष के बीच झगड़ा सारिका के उस बयान के बाद शुरू हुआ है, जिसमें उन्होंने लालू यादव को चारा चोर कहने का विरोध करते हुए कहा था कि तेजस्वी यादव को चारा चोर का बेटा कहा जाएगा तो जगन्नाथ मिश्रा के बेटे नीतीश मिश्रा को भी चारा चोर कहा जाएगा।

सारिका ने इसके बाद राजद के शासन को जंगलराज कहने के विरोध में कहा कि उसी समय ब्रह्मेश्वर मुखिया ने नरसंहार किया था। सारिका ने ब्रह्मेश्वर मुखिया मुर्दाबाद का नारा भी लगाया था।

इसके बाद भूमिहार ब्राह्मण एकता मंच फाउंडेशन के अध्यक्ष आशुतोष कुमार के फेसबुक पेज से मंगलवार को एक पोस्ट में सारिका पासवान के बारे में अभद्र बातें की गई थीं और कपड़े उतारकर सड़क पर घुमाने की धमकी दी गई थी। बाद में यह पोस्ट डिलीट कर दिया गया और आशुतोष ने दूसरे पोस्ट में बताया कि उनकी टीम ने उनकी जानकारी के बगैर

जो अभद्र बातें लिखी थीं, उसके लिए वो शर्मिंदा हैं।

आशुतोष ने बुधवार को एक फेसबुक पोस्ट किया और सारिका की कीमत लगाते हुए कहा कि ये महिला नहीं, मईला (मेल्ला) है, जिसे छूने के बाद हाथ मटियाना (साफ करना पड़ेगा)। इसके बाद फेसबुक लाइव और फिर मीडिया को बुलाकर कहा है कि हर चुनाव से पहले राजद जान-बूझकर चुनावी फायदे के लिए अगड़े-पिछड़े का मुद्दा बनाती है। उन्होंने कहा कि लालू यादव को तो कोर्ट ने चारा चोर माना है। उन्होंने कहा कि कोई हमारे महापुरुषों को गाली देकर नेता बन जाता है और जब उसी भाषा में जवाब देते हैं तो हम अपराधी बन जाते हैं। आशुतोष ने सारिका के पुराने बयानों को दिखाकर कहा कि वो लगातार आपत्तिजनक बातें करती रही हैं।

इस दलित डीजीपी के छोटे कार्यकाल ने राजस्थान में एक बड़ी राजनीतिक बहस क्यों छेड़ दी है?

पीएम मोदी, सीएम भजन लाल शर्मा और बीजेपी के केंद्रीय नेतृत्व के पास याचिकाओं, ईमेल और सोशल मीडिया अभियानों की बाढ़ आ गई है, जिससे यह एक बड़ी राजनीतिक दुविधा बन गई है।

जयपुर- जून को राजस्थान में भाजपा सरकार ने ऐतिहासिक रूप से पहली बार दलित समुदाय से आने वाले वरिष्ठ आईपीएस अधिकारी डॉ. रवि प्रकाश मेहरदा को राज्य का कार्यवाहक पुलिस महानिदेशक (डीजीपी) नियुक्त किया है। इस कदम को महत्वपूर्ण चुनावों से पहले एक साहसिक राजनीतिक बयान के रूप में देखा जा रहा है। लेकिन 30 जून को उनका 20 दिवसीय कार्यकाल समाप्त होने वाला है, ऐसे में एक तूफान खड़ा हो गया है। दलित संगठन, सेवानिवृत्त आईपीएस अधिकारी, भाजपा नेता और सामाजिक कार्यकर्ता अब डॉ. मेहरदा के कार्यकाल को बढ़ाने के लिए जोर दे रहे हैं, उनका तर्क है कि उनका छोटा कार्यकाल उनकी नियुक्ति के प्रतीकात्मक महत्व को कम करता है। पीएम मोदी, सीएम भजन लाल शर्मा और भाजपा के केंद्रीय नेतृत्व के डेस्क पर याचिकाओं, ईमेल और सोशल मीडिया अभियानों की बाढ़ आ गई है, जिससे यह एक उच्च-दांव वाली राजनीतिक दुविधा बन गई है।

कौन हैं आर.पी. मेहरदा? आईपीएस अधिकारी पर एक नज़र डॉ. रवि प्रकाश मेहरदा, 1990 बैच के आईपीएस अधिकारी और जयपुर के मूल निवासी हैं, उनके पास

अर्थशास्त्र में डिग्री है। 13 जून 1965 को जन्मे मेहरदा राजस्थान पुलिस सेवा से पदोन्नत होकर भारतीय पुलिस सेवा में शामिल हुए। अपने शानदार करियर के दौरान उन्होंने कोटा के आईजी, सीआरपीएफ के डीआईजी और राजस्थान भ्रष्टाचार निरोधक ब्यूरो (एसीबी) के डीजी समेत कई अहम पदों पर काम किया है।

मेहरदा इससे पहले अंबेडकर वेलफेयर सोसाइटी, राजस्थान के अध्यक्ष रह चुके हैं। दलित समुदायों में मजबूत प्रभाव रखने वाले मेहरदा को कार्यवाहक डीजीपी नियुक्त करके भजनलाल सरकार ने राज्य में दलितों के समर्थन को मजबूत करने के लिए एक बड़ा राजनीतिक कदम उठाया है।

सूत्रों से पता चलता है कि मेहरदा खुद शुरू में इस जिम्मेदारी को लेने के लिए अनिच्छुक थे और उन्होंने नौकरशाहों के साथ-साथ सरकार के सामने भी अपनी आपत्ति जताई थी। इसके बावजूद, भाजपा ने एक सुनियोजित राजनीतिक पैंतरे के तहत उनके नाम की

घोषणा करते हुए रणनीतिक रूप से इस फैसले को आगे बढ़ाया। इस कदम ने राजनीतिक हलकों में हलचल मचा दी और राज्य के राजनीतिक परिदृश्य में एक सूक्ष्म लेकिन शक्तिशाली झटका दिया।

हंगामा क्यों? दलित को कार्यवाहक डीजीपी नियुक्त करने के भाजपा के रणनीतिक कदम को दलित समर्थन को मजबूत करने के लिए एक राजनीतिक मास्टरस्ट्रोक के रूप में देखा गया। हालांकि, 20 दिनों के छोटे कार्यकाल ने समुदाय को असंतुष्ट कर दिया है। कई लोगों का तर्क है कि डॉ. मेहरदा का कार्यकाल बढ़ाने से सामाजिक न्याय के प्रति भाजपा की प्रतिबद्धता मजबूत होगी, जबकि ऐसा न करने से आगामी पंचायत चुनावों और 2028 के राज्य चुनावों से पहले दलित मतदाता अलग-थलग पड़ सकते हैं।

राज्य सरकार ने डीजीपी चयन के लिए पहले ही केंद्र को सात वरिष्ठ आईपीएस अधिकारियों का एक पैल्लेड भेजा है। इनमें से तीन नामों को शॉर्टलिस्ट किया जाएगा

और अंतिम नियुक्ति राज्य द्वारा की जाएगी। इस बीच, अखिल भारतीय सेवा (मृत्यु-सह-सेवानिवृत्ति लाभ) नियम के नियम 16 में केंद्र की मंजूरी से तीन महीने का विस्तार दिया जाता है - एक प्रावधान जिसका समर्थक सरकार से उपयोग करने का आग्रह कर रहे हैं।

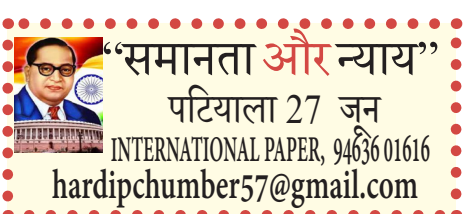
डॉ. अंबेडकर मेमोरियल वेलफेयर सोसाइटी के अध्यक्ष सेवानिवृत्त आईपीएस जसवंत संपतराम ने विस्तार की वकालत करते हुए सीएम को पत्र लिखा है।

शारदा यादव (इटावा) और बीकानेर के पूर्व उम्मीदवार गोपीचंद मेघवाल जैसे भाजपा नेता डॉ. मेहरदा के पक्ष में पैरवी कर रहे हैं। एडवोकेट बूंदी आदिवासी समाज की नेता और नगर पालिका नारायणा की अध्यक्ष सावित्री देवी ने सीएम को ज्ञापन सौंपे हैं।

अगर भाजपा विस्तार से इनकार करती है, तो उसे दलित समर्थन खोने का जोखिम है, जो भविष्य के चुनावों में महंगा साबित हो सकता है। हालांकि, अगर सरकार विस्तार देती है, तो इससे हाशिए के समुदायों तक पार्टी की पहुंच मजबूत हो सकती है। हर तरफ से बढ़ते दबाव के कारण, भाजपा को राजनीतिक अपेक्षाओं के खिलाफ प्रशासनिक मानदंडों को संतुलित करने में कठिनाई का सामना करना पड़ रहा है।

मायावती की बसपा बिहार में 243 सीटों पर लड़ेगी चुनाव, आकाश आनंद के लिए है बड़ी चुनौती

बिहार विधानसभा चुनाव की तैयारी में बीएसपी 243 सीटों पर लड़ेगी। मायावती ने भतीजे आकाश आनंद को जिम्मेदारी सौंपी है। चुनाव में आकाश की परीक्षा और चुनौती है।

पटना: बिहार में विधानसभा चुनाव की तैयारियां तेज हैं। मायावती की पार्टी बहुजन समाज पार्टी (बीएसपी) बिहार चुनाव की तैयारी में जुट गई है। अब बसपा ने साफ किया है कि वह बिहार चुनाव में 243 सीटों पर चुनाव लड़ेगी। राजधानी में बसपा ने छत्रपति शाहू जी महाराज की जयंती समारोह का आयोजन भी किया। इस दौरान बसपा के मुख्य नेशनल कॉर्डिनेटर आकाश आनंद को सिककों से तौला गया। बसपा के राज्यसभा सांसद सह नेशनल कोऑर्डिनेटर रामजी गौतम भी मौजूद रहे।

कहा यह भी जा रहा है कि बिहार चुनाव मायावती के भतीजे आकाश आनंद के लिए परीक्षा है और उनके लिए सबसे बड़ी चुनौती भी है। इसी साल के आखिर में बिहार में विधानसभा के चुनाव होने हैं। मायावती ने अब तक अपने भतीजे आकाश को अपना राजनैतिक उत्तराधिकारी नहीं बनाया है। ऐसे में मायावती का भरोसा जीताने के लिए आकाश को बिहार जीतना

ही पड़ेगा। अगर बिहार में बीएसपी ने अच्छा नहीं किया तो फिर आकाश के लिए रास्ता और मुश्किल हो सकता है।

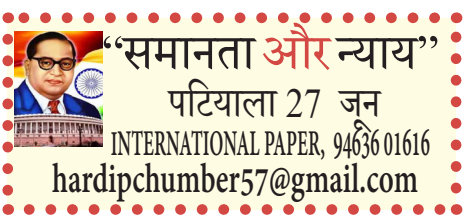
अगर देखें तो बीएसपी के खाते में बीते कई चुनावों में हार के अलावा कुछ भी हाथ नहीं लगा है। लोकसभा चुनाव में पार्टी का खाता तक नहीं खुला। अपने सबसे मजबूत गढ़ यूपी में बीएसपी के पास बस एक विधायक है। यही वजह है कि

मायावती पार्टी छोड़ चुके नेताओं की घर वापसी में जुटी हैं। बिहार के लिए मायावती ने आकाश आनंद को जिम्मेदारी सौंपी है।

बिहार में बीएसपी का कोई बड़ा जनाधार नहीं है और ऐसे में राज्य की सभी 243 विधानसभा सीटों पर चुनाव लड़ना पार्टी और उसके नेताओं के लिए बड़ी चुनौती है। अब इतने उम्मीदवारों की तलाश भी कठिन काम है। यह भी साफ है कि बिहार में बीएसपी का टिकट जीत की गारंटी भी नहीं है। ऐसे में आकाश आनंद की पहली प्राथमिकता उम्मीदवारों का चयन करना और प्रभावशाली नेताओं को टिकट देना है। बिहार में भी बीएसपी की हालत बहुत कमजोर हो गई है।

गोरखपुर में युवक ने ऑर्केस्ट्रा डांसर से की शादी, घर पहुंचा तो मां और भाई-बहनों ने पीट-पीटकर कर डाली हत्या

गोरखपुर के बांसगांव में दो साल बाद पत्नी संग लौटे युवक की मां और भाई-बहनों ने कथित तौर पर पीट-पीटकर की हत्या

यूपी / गोरखपुरा जिले के बांसगांव क्षेत्र में एक 30 वर्षीय युवक की उसके ही परिजनों ने बुधवार शाम कथित तौर पर पीट-पीटकर हत्या कर दी। युवक दो साल पहले परिवार की मर्जी के खिलाफ एक ऑर्केस्ट्रा डांसर से शादी कर दिल्ली चला गया था। बुधवार को वह पत्नी के साथ वापस गांव लौटा था।

घटना बांसगांव थाना क्षेत्र के तिघरा रूद्रमन गांव की है। मृतक की पहचान अमित के रूप में हुई है, जिसने दो साल 1345 आरक्षी, 682 होमगार्ड/पीआरडी एवं एक कंपनी पीएसी की तैनाती की गई है। संवेदनशील एवं मिश्रित आबादी वाले क्षेत्रों में ड्रोन से निगरानी की

पहले अनीता नाम की एक स्टेज डांसर से शादी की थी। इस शादी से मां मीरा देवी और उसके भाई-बहन नाराज थे, जिसके चलते अमित और अनीता दिल्ली शिफ्ट हो गए थे।

पुलिस के मुताबिक, बुधवार को अमित अपनी पत्नी के साथ गांव आया और अपने घर में दाखिल हुआ।

पुलिस के मुताबिक, बुधवार को अमित अपनी पत्नी के साथ गांव आया और अपने घर में दाखिल हुआ।

होने की कोशिश की। इस दौरान उसकी मां और बहनों ने विरोध किया और कहासुनी हो गई। शाम को विवाद इतना बढ़ गया कि अमित पर उसकी मां, दो बहनों और एक भाई ने डंडों और लोहे की रॉड से हमला कर दिया।

हमले में अमित को गंभीर सिर में चोटें आईं और वह

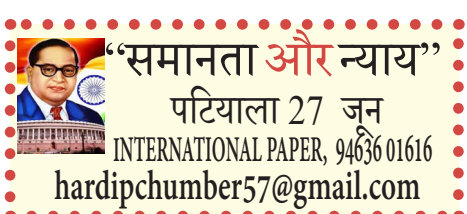
बेहोश हो गया। बीच-बचाव करने पहुंची अनीता को भी आरोपियों ने बुरी तरह पीटा, जिससे वह गंभीर रूप से घायल हो गई।

सूचना मिलने पर पुलिस ने दोनों को सीएचसी पहुंचाया, लेकिन रास्ते में ही अमित की मौत हो गई। अनीता का जिला अस्पताल में इलाज चल रहा है।

एसपी साउथ जितेंद्र कुमार ने बताया कि पत्नी की शिकायत पर चार परिजनों के खिलाफ हत्या का मुकदमा दर्ज कर लिया गया है। चारों को हिरासत में लेकर पूछताछ की जा रही है।

बैठकें करने, मार्गों की सफाई, आकस्मिक योजना तैयार करने और आवश्यकतानुसार पुलिस चौकियों की व्यवस्था करने के निर्देश दिए हैं।

मेरठ परिक्षेत्र में कड़े सुरक्षा प्रबंध, ड्रोन से होगी 574 ताजियों एवं 386 जुलूसों की निगरानी

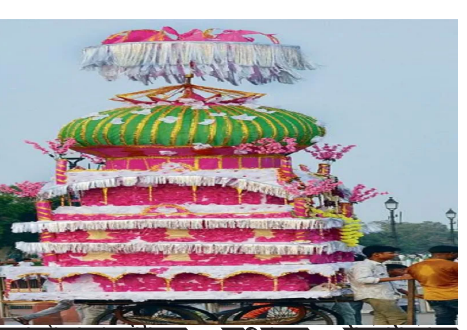

: मोहर्रम के अवसर पर परिक्षेत्र के चारों जनपदों- मेरठ, बुलंदशहर, बागपत एवं हापुड़ में कानून-व्यवस्था बनाए रखने हेतु व्यापक सुरक्षा प्रबंध किए गए हैं। पुलिस अधिकारियों को किसी भी नई परंपरा को अनुमति न देने, अवैध अस्त्र-

शस्त्र रखने वालों के विरुद्ध सख्त कार्रवाई करने, ताजियों को निर्धारित रूट और मानक ऊंचाई में निकालने के निर्देश दिए गए हैं।

परिक्षेत्र के पुलिस महानिरीक्षक कलानिधि नैथानी ने बताया कि चारों जनपदों में कुल 386 जुलूसों के साथ 574 ताजिए निकाले जाएंगे। इनपर

निगरानी के लिए 27 जोन, 88 'सेक्टर' एवं 59 'क्यूआरटी' गठित की गई हैं। 51 संवेदनशील स्थलों की पहचान की गई है। मोहर्रम की मजलिसों की संख्या 191 है। मेरठ में 54, बुलंदशहर में 38, बागपत में एक तथा हापुड़ में 98 मजलिसें आयोजित की जाएंगी। मेरठ में सर्वाधिक 21 और हापुड़ में 11

पुलिस के मुताबिक त्योहार को शांतिपूर्ण ढंग से संपन्न कराने हेतु परिक्षेत्र में 7 अपर पुलिस अधीक्षक, 25 क्षेत्राधिकारी, 102 निरीक्षक, 432 उपनिरीक्षक,

दलित महिला का उत्पीड़न: केरल एससी/एसटी आयोग ने शिकायतकर्ता के खिलाफ मामला दर्ज करने का निर्देश दिया

प्रमोशन में SC-ST आरक्षण को लेकर 3 IAS अफसरों ने उठाए सवाल, CS बोले-सवाल नहीं उठाना चाहिए

घरेलू कामगार बिंदु पर सोने की चेन गायब होने की शिकायत के लिए गलत आरोप लगाया गया और पेरूरक्काडा पुलिस स्टेशन में अधिकारियों द्वारा उसे परेशान किया गया।

केरल राज्य एससी/एसटी आयोग ने तिरुवनंतपुरम पुलिस को शिकायतकर्ता ओमाना डेनियल के खिलाफ मामला दर्ज करने का निर्देश दिया है, क्योंकि चोरी के गलत आरोप में फंसी दलित महिला को हिरासत में उत्पीड़न और यौन शोषण का सामना करना पड़ा।

39 वर्षीय दलित महिला बिंदु, जो चार साल से घरेलू सहायिका के रूप में काम कर रही थी, को 23 अप्रैल को पेरूरक्काडा पुलिस ने ढाई रस्ती की सोने की चेन के गायब होने के संबंध में पूछताछ के लिए हिरासत में लिया था, जो कथित तौर पर उस घर की थी, जहां वह काम करती थी। बाद में चेन

शिकायतकर्ता के घर से बरामद की गई, जिससे कानून के गंभीर दुरुपयोग और पुलिस द्वारा मानवाधिकार प्रावधानों की अनदेखी का खुलासा हुआ। बिंदु के अनुसार, उसे दोपहर करीब साढ़े तीन बजे पेरूरक्काडा पुलिस स्टेशन से एक कॉल आया, जिसमें उसके खिलाफ दर्ज शिकायत के बारे में बताया गया। उसे हिरासत में रखा गया और अगली सुबह तीन बजे तक उससे पूछताछ की गई। बिंदु ने टीएनएम से कहा, “उन्होंने बहुत कठोर और खराब भाषा का इस्तेमाल किया। उन्होंने कभी नहीं पूछा कि मैंने अपराध किया है या नहीं। उन्होंने पूछा कि सोना कहाँ

है।” पुलिस की तलाशी के दौरान उनके घर पर कोई सबूत नहीं मिलने के बावजूद, बिंदु पर भारतीय न्याय संहिता (बीएनएस) की धारा 305 (चोरी) के तहत मामला दर्ज किया गया। उसने आरोप लगाया कि हिरासत के दौरान उसे खाना नहीं दिया गया, आत्मसमर्पण न करने पर उसके पति और दो बेटियों को गिरफ्तार करने की धमकी दी गई और उसके परिवार के सामने अपमानित किया गया। पेरूरक्काडा पुलिस ने उत्पीड़न के आरोपों से इनकार किया है, लेकिन अभी तक उससे माफी नहीं मांगी है। 6 मई को, तिरुवनंतपुरम छावनी सहायक आयुक्त को राज्य

एससी/एसटी आयोग द्वारा 20 दिनों के भीतर जांच रिपोर्ट दाखिल करने का निर्देश दिया गया था। यह घटना राज्य में हिरासत में दुर्व्यवहार के बढ़ते मामलों की सूची में जुड़ गई है, जिससे मानवाधिकारों के व्यवस्थित उल्लंघन, विशेष रूप से हाशिए पर पड़े समुदायों के खिलाफ चिंता बढ़ गई है।

(मध्य प्रदेश राज्य सचिवालय में गुरुवार को आयोजित उच्च स्तरीय बैठक में पदोन्नति में आरक्षण नीति को लेकर IAS अफसरों ने तीखे सवाल उठाए। अपर मुख्य सचिव (मुख्य) जेएन कंसोटिया, एसीएस (खाद्य) रश्मि अरुण शर्मा ओट प्रमुख सचिव (जनजातीय कार्य) गुलशन बामा ने प्रमोशन में आरक्षण को लेकर सवाल उठाए। इन वरिष्ठ अधिकारियों आपत्ति जताई कि प्रस्तावित पदोन्नति नीति में अनुसूचित जाति (SC) के लिए 16% और अनुसूचित जनजाति (ST) के लिए 20% आरक्षण को पद उपलब्धता के आधार पर घटाने की बात की गई है, लेकिन उसमें इसे बढ़ाने की कोई संभावना नहीं दिखाई है।

नीति में संतुलन की बात करें: अफसर

एसीएस कंसोटिया ने कहा कि नीति में यदि आरक्षण घटाने का जिक्र है तो इसे बढ़ाने की संभावनाओं का भी उल्लेख होना चाहिए। केवल एक पक्षीय कटौती की बात होना न्यायसंगत नहीं है। प्रमुख सचिव गुलशन बामा ने समर्थन करते हुए कहा कि जिस कैडर में एक से चार पद ही हैं, वहां टोस्टर प्रणाली नहीं होने के कारण एससी-एसटी को प्रतिनिधित्व नहीं मिलेगा। ऐसे में संवेदनशीलता से निर्णय लेना जरूरी है।

मुख्य सचिव अनुराग जैन ने कहा- यह पॉलसी डिसीजन है, बदलाव नहीं संभव

मुख्य सचिव अनुराग जैन ने अधिकारियों के सवालों पर स्पष्ट कहा कि यह एक

पॉलिसी डिसीजन है और इसे लेकर सवाल नहीं उठाना चाहिए। उन्होंने कहा कि इस पर पहले ही विचार कर निर्णय लिया गया है। लंबी प्रतीक्षा के बाद नीति तैयार की गई है। अब इस पर विवाद उचित नहीं। उन्होंने सभी अफसरों को आश्वासित किया कि सबको समान अवसर मिलेगा और नीति में किसी के साथ भेदभाव नहीं होगा।

31 जुलाई तक पहली डीपीसी पूरी करने के निर्देश

मुख्य सचिव ने सभी विभाग प्रमुखों को निर्देश दिए कि 31 जुलाई 2025 तक पहली डीपीसी प्रक्रिया पूरी कर ली जाए। उन्होंने कहा कि दूसरी डीपीसी दिसंबर में होगी। ऊर्जा और पीडब्ल्यूडी विभाग के एसीएस नीरज मंडलोई ने

कहा कि इंजीनियरिंग कैडर में कई श्रेणियां हैं। सबसे बड़े कैडर में डीपीसी कर लेंगे। इस पर सीएस ने कहा कि मंडलोई विभाग ने पहले भी समय से पहले कार्य किए हैं, उम्मीद है डीपीसी भी समय पर पूरी होगी।

पुलिस विभाग में ‘दंड’ की प्रक्रिया पर डीजीपी की आपत्ति

डीजीपी कैलाश मकवाना ने बैठक में कहा कि पुलिस में एक बार दंड लगाने पर उसका प्रभाव 5 सालों तक रहता है, जबकि सामान्य प्रशासन विभाग (GAD) में ऐसा नहीं होता। एक साल की वेतन वृद्धि टोकने का असर सिर्फ उसी साल तक सीमित होता है। इस पर सीएस ने कहा कि यूनिफॉर्म सर्विस की अलग प्रकृति है। डीपीसी के लिए टेग्यूलेशन में बदलाव किया जा सकता है।

यह भी पढ़ें... पदोन्नति में आरक्षण पर सपाक्स की सख्त मांग, कहा- SC-ST को आरक्षण से आपत्ति नहीं लेकिन.....

नोएडा के अवैध वृद्धाश्रम से 42 बुजुर्गों को बचाया गया; महिलाएं बंधी हुई पाई गईं, अन्य को बंद करके रखा गया

सूत्रों ने बताया कि बुजुर्गों की देखभाल के लिए कोई कर्मचारी नहीं था, वे बेहद गंदगी में रहते थे, खुद ही अपना गुजारा करते थे और कई लोग बीमारियों से भी ग्रस्त हो गए थे।

लखनऊ: उत्तर प्रदेश राज्य महिला आयोग और पुलिस ने गुरुवार को नोएडा में एक ‘अवैध’ वृद्धाश्रम पर छापा मारा, जिसमें 42 बुजुर्गों को बचाया गया, जो दयनीय स्थिति में रह रहे थे।

आयोग की सदस्य मीनाक्षी भराला के अनुसार, छापे के समय, आनंद निकेतन वृद्धा सेवा आश्रम में एक बुजुर्ग महिला को चारपाई से बंधा हुआ पाया गया और पुरुषों को तहखाने जैसे कमरों में बंद कर दिया गया था, जो जर्जर अवस्था में पाया गया था। सूत्रों के अनुसार, वृद्धाश्रम की स्थिति अमानवीय थी। जब टीम ने आश्रम के संचालक से संस्था के दस्तावेज दिखाने को कहा, तो वह कोई भी दस्तावेज दिखाने में विफल रहा। बाद में पता चला कि नोएडा सेक्टर 55 के सी-5 में स्थित यह सुविधा 1994 से

बिना उचित दस्तावेज या पंजीकरण के चल रही थी। सुविधा को तत्काल प्रभाव से सील करने के आदेश जारी किए गए। भराला के अनुसार, वृद्धाश्रम का एक वीडियो सोशल मीडिया पर वायरल हुआ था, जिसमें एक बुजुर्ग महिला को बांधकर एक कमरे में रखा गया था। यह वीडियो उत्तर प्रदेश सरकार के समाज कल्याण विभाग की नजर में आया, जिसके बाद विभाग ने आयोग को छापेमारी करने का निर्देश दिया।

इसके बाद राज्य महिला आयोग, जिला समाज कल्याण अधिकारी, जिला प्रोबेशन अधिकारी और पुलिस की टीम ने आश्रम पर

छापा मारा। भराला ने बताया कि छापेमारी के समय बुजुर्ग महिलाएं और पुरुष कमरों में बंद थे। ताले खोले गए और बंधी हुई महिला को बचाया गया। पुरुष बिना कपड़ों के लेटे हुए थे और कई महिलाओं ने अधूरे कपड़े पहने हुए थे।

उन्होंने कहा, “सभी लोगों को सुरक्षित निकाल लिया गया है। आश्रम में 42 बुजुर्ग लोग रह रहे थे, जिनमें से तीन को शुक्रवार को समाज कल्याण विभाग द्वारा संचालित वृद्धाश्रम में भेज दिया जाएगा और बाकी लोगों को अगले पांच दिनों के भीतर सरकार द्वारा स्वीकृत अन्य वृद्धाश्रमों में भेज दिया जाएगा।” सूत्रों ने दावा किया कि बुजुर्गों की देखभाल के लिए कोई

कर्मचारी नहीं था। निवासियों को अपना सारा काम खुद ही करना पड़ता था। कई लोग बेहद गंदगी में रहते पाए गए और उन्हें बीमारियाँ भी हो गई थीं। आश्रम में रहने वाली एक महिला ने नर्स होने का दावा किया, लेकिन बाद में उसने बताया कि उसने केवल 12वीं कक्षा पास की है। भराला ने कहा कि आश्रम प्रबंधन बुजुर्गों को रखने के लिए प्रति व्यक्ति 2.5 लाख रुपये का अनुदान ले रहा था, जिसमें 20,000 रुपये सुरक्षा जमा के रूप में और आवास और भोजन के लिए 10,000 से 12,000 रुपये प्रति माह लिए जा रहे थे। इस बीच, आश्रम प्रबंधन ने दावा किया कि कुछ बुजुर्गों के हाथ हल्के कपड़े से बांध दिए गए थे, ताकि वे खुद को चोट न पहुंचा सकें। उन्होंने कहा कि ऐसे कई मामले सामने आए हैं, जहां निवासियों ने या तो खुद को चोट पहुंचाई या शौच करके उसे दूसरों पर फेंक दिया।

केरल एससी/एसटी पैनल ने दलित घरेलू कामगार के खिलाफ चोरी की झूठी शिकायत पर मामला दर्ज करने का आदेश दिया

आयोग ने पाया कि झूठे आरोप और गैरकानूनी हिरासत के कारण आरोपी को गंभीर मानसिक पीड़ा, सामाजिक अपमान और शारीरिक कष्ट का सामना करना पड़ा।

तिरुवनंतपुरम: राज्य एससी/एसटी आयोग ने पुलिस को अंबालामुक्कु निवासी ओमाना डेनियल के खिलाफ मामला दर्ज करने और जांच शुरू करने का निर्देश दिया है, जिसने एक दलित महिला के खिलाफ चोरी की झूठी शिकायत दर्ज कराई थी, जिसके परिणामस्वरूप पुलिस ने उसे अवैध रूप से हिरासत में लिया और मानसिक रूप से प्रताड़ित किया।

पनावूर के पनायामुत्तम की घरेलू कामगार आर बिंदू पर ओमाना ने उसके घर से सोने की चेन चुराने का आरोप लगाया था। शिकायत 23 अप्रैल को दर्ज की गई थी, हालांकि कथित तौर पर चेन 18 अप्रैल को खो गई थी। हालांकि, बाद में चेन ओमाना के अपने घर से बरामद की गई।

आयोग के आदेश के अनुसार, सहायक आयुक्त की रिपोर्ट में स्पष्ट रूप से कहा गया है कि बिंदू को बिना किसी उचित कानूनी आधार के पुलिस ने लगभग 20 घंटे तक अवैध रूप से

हिरासत में रखा। उसे रात भर पुलिस स्टेशन में रखा गया, कठोर पूछताछ की गई और उसके परिवार को सूचित किए बिना अगले दिन दोपहर तक हिरासत में रखा गया।

आयोग ने पाया कि झूठे आरोप और गैरकानूनी हिरासत के कारण बिंदू को गंभीर मानसिक पीड़ा, सामाजिक अपमान और शारीरिक कष्ट का सामना करना पड़ा। आयोग ने कहा कि वह कानूनी उपाय की मांग करने की हकदार है और पेरूरक्काडा पुलिस स्टेशन में औपचारिक

शिकायत दर्ज करा सकती है।

घटना का स्वतः संज्ञान लेते हुए आयोग ने पेरूरक्काडा पुलिस स्टेशन के स्टेशन हाउस ऑफिसर को निर्देश दिया है कि अगर बिंदू शिकायत दर्ज कराती है तो मामला दर्ज किया जाए और शिकायतकर्ता और इसमें शामिल अन्य लोगों की भूमिका की निष्पक्ष और गहन जांच सुनिश्चित की जाए।